

SPECIAL
**veilige
buurt**

Organiseer de veiligheid

Nieuwe structuren kunnen helpen

BRANDWEER

netwerkt zich naar de 21ste eeuw

APÉROGESPREKKEN

voeden Brecht

DE RAAD

toegankelijk voor iedereen

BASISBEREIKBAARHEID

in de Westhoek

A young child with blonde hair in a bun, wearing a white t-shirt with a blue pattern and khaki pants, is captured mid-air, jumping over a puddle on a playground. The child's arms are outstretched, and their feet are just above the water. In the background, there is a playground structure with orange slides and green metal railings. The scene is set outdoors on a paved area with some greenery.

Het lokale welzijn is uw missie

U daarin steunen de onze.

Het welzijn van uw inwoners is uw absolute prioriteit. Uw **Relationship Manager** heeft dit goed begrepen en stelt financiële oplossingen voor die u helpen uw missie waar te maken en uw leven vergemakkelijken.

ing.be/socialprofit

ING

STEFANIE WICKERE

Als we bij de schaalvergroting het politiemodel ter discussie willen stellen, moeten we dat met open vizier doen.

Reageren?
Twitter met ons mee op @vvsg en @mieckvos

Wat werkt bij de brandweer, werkt misschien ook bij de politie

Sinds de brandweer in Vlaanderen vanaf 2015 in twintig hulpverleningszones is georganiseerd, merken we een sterke professionalisering van de hele organisatie. De passie van de brandweer om zich elke dag ten dienste van de burgers te stellen speelt hierin een grote rol. De twintig zonecommandanten hebben deze moeilijke oefening met de steun van de zoneraden en hun politieke voorzitters daadkrachtig gerealiseerd. Er waren experimenten met een nieuwe vorm van politieke vertegenwoordiging en gezagsstructuur en het werken met een (zone)raad van burgemeesters. Burgemeesters vinden elkaar, de voorzitters doen met hun zonecommandanten ongelooflijk werk om dit consensusmodel in goede banen te leiden.

Toch zijn er nog veel uitdagingen. Een samenvoeging van die omvang en structuur vereist een langetermijnvisie waarbij het HR-beleid veel lokale ruimte toelaat en niet opgaat in centrale regelgeving. Daar is ook politiek engagement voor nodig. De samenwerking met de diverse besturen en administraties (denk aan bouwvergunningen en brandpreventie), noodplanambtenaren of politiezones vereist sterke lokale verwevenheid, met de burgemeester als spilfiguur.

In verschillende peilingen blijft het vertrouwen van de burger in de brandweer het grootst. Dit moeten we absoluut zo houden. Vanuit deze gedachte heeft de VVSG vol overtuiging gekozen voor een vernieuwende vorm van netwerking. Geen klassieke structuur maar een netwerkorganisatie met samenwerking tussen alle bestaande vormen van brandweervertegenwoordiging in een innoverend Netwerk Brandweer met een eigen politieke structuur. Dit jaar verfijnen we de structuur en werven we een coördinator aan. Volgend jaar hopen we op koers te zitten.

Vanuit deze stakeholderbenadering begrijpen we ook de nieuwe evolutie binnen de politiezones. Het interview met minister Jan Jambon is erg duidelijk. De vraag en de discussie blijft wel overeind: hoe blijven we de lokale verankering garanderen bij een nieuwe fusiegolf op basis van ons politiemodel met twee niveaus? Door de besparingen bij de federale politie en onvoldoende rekrutering in het verleden staat ons politiemodel zwaar onder druk. De lokale politie moet steeds meer specialistische taken uitvoeren en ondersteunt meer de federale politie dan andersom. Overal te lande moeten zones bijspringen, tot zelfs de basispolitiezorg lokaal in het gedrang komt. Als we bij de schaalvergroting het politiemodel ter discussie willen stellen, moeten we dat met open vizier doen. Willen we meer verantwoordelijkheid en taken lokaal organiseren, dan zijn grotere zones nodig, maar dan moeten de middelen en verantwoordelijkheden ook volgen. De vraag is of we klaar zijn om te groeien naar een model waarbij de basispolitiezorg duidelijker wordt aangevuld met gespecialiseerde zorg. Inzake veiligheid krijgt de burgemeester een belangrijkere plaats. Het wetsontwerp bestuurlijke handhaving wil de burgemeester meer armslag geven in de strijd tegen criminaliteit en overlast. De VVSG staat helemaal achter de beweging om lokaal meer bestuurskracht te realiseren. Ze zal ook een aangepast en innovatief aanbod ontwikkelen om de nieuwe generatie politici te ondersteunen.

Mieck Vos, algemeen directeur van de VVSG

inhoud

JUNI 2018

special

'Er zijn 186 politiezones, dat is te veel'

Minister Jan Jambon vindt zeventien jaar na de politiehervorming dat de tijd rijp is voor een fusie van politiezones, maar een nieuw financieringsmodel is een kluif voor de volgende regering. 'Het is duidelijk dat sommige zones echt wel krap in de jas zitten.' Het systeem van de vele premies wil hij afbouwen.

32

SHOOTERSTOCK

special

Weten waar ze vliegen

Drones zullen in de toekomst meer en meer gebruikt worden voor de landbouw, maar ook voor het leveren van pakjes, bijvoorbeeld aan ziekenhuizen. Gemeentebesturen willen zeker weten waar drones vliegen en of ze legaal vliegen. Daarom engageert de sector zich samen met de VVSG om de violen te stemmen.

14

STEFAN DEWICKERE

36

STEFAN DEWICKERE

special

Onveiligheid verandert, preventie ook

De strategische veiligheids- en preventieplannen bestaan 25 jaar. Hoe kan het huidige systeem nog sterker worden en de gemeenten helpen bij de ontwikkeling van een lokaal veiligheidsbeleid?

SPECIAL
veilige
buurt

Actueel

Apérogesperkken voeden Brecht

De Brechtse administratie van gemeente en OCMW, alle adviesraden maar ook honderd inwoners hebben samen input gegeven aan de omgevingsanalyse. Brecht is klaar voor de volgende beleidsperiode.

Verkiezingen

Met beperkingen in de raad

Mensen met een beperking komen veel drempels tegen als ze zich politiek willen engageren. Dorien Meulenijzer in Leuven en Hilde Stevens in Ardooe doen het toch, en uiteraard zetten zij zich in voor een toegankelijker samenleving.

Mobiliteit

Basisbereikbaarheid in de Westhoek

'Als er in de Westhoek geen vervoer op maat is, wil dat zeggen dat er voor veel mensen geen openbaar vervoer meer is,' zegt burgemeester Peter Roose van Veurne die klaar is voor experimenten met andere aanbieders dan De Lijn, want de belbus alleen volstaat niet.

Internationaal

Scholenband maakt leerlingen bewust van duurzame-ontwikkelingsdoelen

Al veertien jaar reizen leerkrachten en leerlingen tussen Oostende en Banjul heen en weer, maar de scholenband staat voor een nieuwe fase die draait rond de duurzame-ontwikkelingsdoelen.

vooraan

- 3 **Opinie**
- 6 **Kort**
- 12 **De Vrije Wil / Jacques Coupez**

special

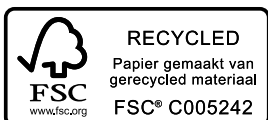
- 14 **Interview met Jan Jambon: 'Er zijn 186 politiezones, dat is te veel.'**
- 22 **Politie zo dicht mogelijk bij de gemeente houden**
- 28 **Brandweer netwerk zich naar de 21ste eeuw**
- 31 **Liever geen branden blussen**
- 32 **Weten waar ze vliegen**
- 36 **Onveiligheid verandert, preventie ook**
- 38 **Burgemeesters moeten lokale integrale veiligheidscel oprichten**
- 40 **De toekomst van Gaea Schoeters**

actueel

- 46 **Apérogesperkken voeden Brecht**
- 49 **Met beperkingen in de raad**
- 52 **Het Nieuwe Gemeentehuis / Sint-Gillis-Waas**
- 54 **Europa geeft Turnhout vliegwielt voor stedelijk beleid**
- 56 **Basisbereikbaarheid in de Westhoek**
- 60 **Wat als je niet kunt douchen?**
- 62 **Scholenband maakt leerlingen bewust van duurzame-ontwikkelingsdoelen**
- 64 **SDG / Iedereen gelijk: inclusief lokaal beleid**
- 66 **Netwerk / Het netwerk verruimt je blik**
- 68 **Agenda**
- 69 **Joblokaal**
- 70 **Burgemeester Triljoen**

COLOFON

HOOFDREDACTEUR Marlies van Bouwel **REDACTIE** Marleen Capelle, Pieter Plas, Bart Van Moerkerke, Jeroen Verelst **COVERBEELD** Bart Lasuy **VORM** Ties Bekaert **DRUK** Schaubroeck **MET DE STEUN VAN** Belfius en Ethias, partners van de VVSG **ADVERTENTIES** Peter De Vester, peter@moizo.be, T 03-326 18 92 **VACATURES** Monika Van den Brande, monika.vandenbrande@vvsg.be, T 02-211 55 43 **ABONNEMENTEN** Erika Dirickx, erika.dirickx@vvsg.be, T 02-211 55 07 **PRIJS ABONNEMENT** VVSG-leden: 70 euro (vanaf 10 ex. 57 euro), Niet-leden: 130 euro **VERANTWOORDELIJK UITGEVER** Mieck Vos, algemeen directeur VVSG **VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN VZW** Paviljoenstraat 9, 1030 Brussel, T 02-211 55 00, www.vvsg.be **CONTACT** lokaal@vvsg.be

Ondertekende artikels verbinden alleen de auteurs. Reacties zijn welkom. De redactie zal deze naar eigen inzicht al dan niet opnemen, inkorten of er melding van maken. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, elektronische drager of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Praat mee over Lokaal met **#VVSGlokaal**

Deel al waarop u fier bent op **#lokaalDNA**

Volg ons op

BART LASY

Stemmen in het woonzorgcentrum en dienstencentrum

Op 14 oktober 2018 trekken we naar de stembus voor de lokale verkiezingen en kan iedereen mee zijn stempel drukken op het beleid van morgen. Maar ouderen met zorgbehoeften krijgen bijna automatisch doktersbriefjes en volmachtformulieren toegeschoven. Dat is een gemiste kans om hun de mogelijkheid te geven zelf hun stem uit te brengen, en er zo duidelijk als burger bij te horen, mee naar de verkiezingen toe te leven, een stempel te drukken op beleidsthema's die zij belangrijk vinden. Samen met de lokale dienstencentra, de VVSG, de Wakkere Burger en Zorgnet-Icuro vraagt de Vlaamse Ouderenraad gemeenten, woonzorgcentra en lokale dienstencentra om ook ouderen met zorgbehoeften de kans te geven zelf hun stem uit te brengen. Breng het stemlokaal naar het woonzorgcentrum of naar het lokaal dienstencentrum, en draag zo bij aan een Vlaanderen met leeftijdsvriendelijke verkiezingen!

rika.verpoorten@vvsg.be

Onlinegids helpt ouderen op weg

Ouderen met een vraag of behoefte aan duidelijke informatie kunnen terecht op www.ouderengids.be, een website van de Vlaamse Ouderenraad opgebouwd met acht hoofdthema's. Ouderengids.be is een handig vertrekpunt voor heel wat praktische vragen in een versnipperd informatielandschap: van uitleg over pensioenen en speciale tegemoetkomingen tot zorg, sport en openbaar vervoer. De bundeling van informatie rond thema's en levensdomeinen en de eenvoudige uitleg, tips en links naar handige websites met verdiepende informatie, maken van de Ouderengids.be een erg bruikbare en empowerende tool.

www.ouderengids.be

Verkiezingsdrukwerk is geen reclamedrukwerk

Bij dezen dus de verduidelijking: wie verkiezingsdrukwerk in brievenbussen steekt, hoeft geen rekening te houden met de richtlijnen voor reclamedrukwerk. Het is immers belangrijk dat de kiezers goed worden geïnformeerd en daarom mag verkiezingsdrukwerk in elke brie-

venbus, ongeacht eventuele stickers. Meer nog, Bpost moet dit drukwerk zelfs bezorgen, zo staat het in de beheersovereenkomst tussen Bpost en de overheid.

marian.verbeek@vvsg.be

TOT 15 JULI Landschapsprijs

Voor de Landschapsprijs zoekt het Agentschap Onroerend Erfgoed organisaties die zich inzetten voor bescherming, beheer of inrichting van een landschap. De winnaar krijgt een promotiefilmpje om ons land internationaal te vertegenwoordigen bij de Europese Landschapsprijs van de Raad van Europa.

www.onroenderfgoed.be/nl/actueel/projecten/europese-landschapsprijs

Medewerkers, leveranciers, onderaannemers en andere dienstverleners hebben soms toegang tot gevoelige plaatsen of materiaal dat als wapen gebruikt kan worden.

LAVIA AERTS

Screen medewerkers van publieke evenementen

Voordat de zomerfestivals en evenementen beginnen heeft minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid Jan Jambon in een rondzendbrief het juridisch kader voor de voorafgaande veiligheidscontrole van medewerkers uiteengezet en de praktische regelingen vastgelegd. De VVSG maakt hierbij een model van politieverordening op.

Betaalde of vrijwillige personeelsleden van de organisatie maar ook leveranciers, onderaannemers of andere dienstverleners hebben soms toegang tot gevoelige plaatsen of materiaal dat als wapen gebruikt kan worden. Daarom kan de lokale overheid deze mensen voorafgaand laten screenen op basis van een risicoanalyse door de politie. Volgens de Nieuwe Gemeentewet moeten gemeenten immers de openbare orde op hun grondgebied garanderen. Zo kunnen gemeenteraden – via een politieverordening – preventieve en regulerende maatregelen opleggen aan de organisatoren van voor het publiek toegankelijke evenementen die plaatsvinden in de openbare ruimte of in voor het publiek toegankelijke besloten of overdekte plaatsen zoals voetbalstadions, omheinde festivalweides, met fysieke hindernissen afgebakende feestzones of tenten. De gemeente kan eisen dat de politie zes weken voor het evenement inzage krijgt in de gegevens van medewerkers (persoonsgegevens en taak/functie bij het evenement) en kan iemand op basis van de voorafgaande veiligheidscontrole de toegang weigeren. Als elementen aanleiding geven tot een negatief advies, overlegt de politie met het openbaar ministerie, de Local Task Force en eventuele andere bevoegde adviesorganen en -instanties. Na de controle geven de politiediensten advies aan de burgemeester over het risico. Op basis hiervan neemt die de uiteindelijke beslissing. Hij licht zowel de organisator als de betrokkene in en moti-

veert de beslissing op basis van het gevaar voor de openbare orde dat zijn aanwezigheid op het evenement zou betekenen. De organisator is verplicht de toegang van de betrokkene te weigeren bij een negatieve beslissing. Gaat de betrokkene niet akkoord met deze beslissing, dan kan hij een verzoek tot schorsing/nietigverklaring indienen bij de Raad van State. Is hij van oordeel dat de beslissing gebaseerd is op verkeerde gegevens, dan kan hij via de procedure van de onrechtstreekse toegang de verbetering van zijn gegevens vragen. Als blijkt dat de gegevens van de betrokkene inderdaad onjuist zijn, kan een nieuwe controle worden uitgevoerd.

De burgemeester heeft bij de uitvoering van zijn bestuurlijke politiebevoegdheden een ruime discretionaire bevoegdheid. Zo kan hij politiebepalingen en uitvoeringsbepalingen nemen met een individuele en beperkte draagwijdte, gericht op één bepaalde persoon of een beperkt aantal personen, op een welbepaalde plaats en voor een bepaalde duur. Dit betekent dat hij zelfs preventieve en regulerende veiligheidsmaatregelen kan opleggen aan organisatoren van publieke evenementen en hun medewerkers zonder dat er een gemeentelijke verordening is. Op basis van de risicoanalyse van het evenement door de politie beslist hij over de preventieve, regulerende en controlemaatregelen die nodig zijn voor een veilig verloop van het evenement.

Het is belangrijk dat zoveel mogelijk vooraf is vastgelegd in een gemeentelijke politieverordening. Daarom heeft de VVSG een ontwerp van politieverordening gemaakt om gemeenten te inspireren.

.....
Koen Van Heddeghem

Het model van politieverordening:

www.vvsg.be, zoek op 'veiligheidscontrole'

**Onderzoek:
samenleven in diversiteit**

Naast de derde editie van de Vlaamse Migratie- en Integratiemonitor publiceert het Agentschap Binnenlands Bestuur en Statistiek Vlaanderen de eerste editie van de survey Samenleven in Diversiteit (SID-survey). Het gaat om een grootschalige bevraging bij bijna 4500 personen van Belgische, Marokkaanse, Turkse, Poolse, Roemeense en Congolese herkomst in Vlaanderen, waarbij vooral aandacht wordt besteed aan de aspecten van het samenleven in diversiteit die in administratieve data en algemene bevolkingssurveys veelal onderbelicht blijven. Zo leert het onderzoek dat meer dan de helft van de respondenten van buitenlandse herkomst een diverse kennissenkring heeft. In het dagelijkse leven hebben mensen de meest diverse contacten via het werk. Negatieve ervaringen zijn er het vaakst tijdens de zoektocht naar werk, tijdens de opleiding en bij de zoektocht naar een huurhuis. Ook de houding tegenover thema's als culturele diversiteit, gendergelijkheid, h lesbiseksualiteit en religieuze diversiteit werd bevraagd.

<http://samenleven-in-diversiteit.be/>

LOKALE HELDEN

VOOR GLOBALE DOELEN

Week van de duurzame gemeente

Tijdens de Week van de Duurzame Gemeente, van 18 tot 25 september, wil de VVSG de 17 duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de VN, alias de SDG's, lokale gezichten geven in de Vlaamse gemeenten. Deelnemende gemeenten duiden lokale 'duurzame helden' aan. De helden zijn burgers, organisaties, bedrijven, scholen of andere groepen die in hun dagelijkse bezigheden al bijdragen aan duurzame ontwikkeling. In de campagneweek kunnen lokale besturen deze helden en hun initiatieven zichtbaar maken, zowel in de eigen gemeente als daarbuiten. Meedoen aan de campagne geeft een kans om samen met andere Vlaamse gemeenten een voortrekkersrol op te nemen in een mondiaal verhaal, lokale acties te verbinden met een globale agenda. De cam-

pagne zal de nodige ruchtbaarheid krijgen in de communicatiekanalen van de VVSG en van het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling en in Metro-krant. Deelnemende gemeenten krijgen van de VVSG kant-en-klaar communicatie- en sensibiliseringsmateriaal, en campagnepakketten om de duurzame helden zichtbaar te maken. Een handleiding presenteert tips om lokale helden te vinden en om creatief te communiceren over hun heldendaden. Elke deelnemende gemeente maakt ook nog eens kans op een verrassend SDG-prijzenpakket. Inschrijven kan tot 15 juli op www.duurzamegemeente.be.

.....
heleen.voeten@vvsg.be, T 02-211 56 14
www.vvsg.be/sites/sdgs

Heel wat steden en gemeenten waar een lokale integrale veiligheidscel voor successen kan zorgen, hebben die intussen ook opgericht. Maar een verplichte invoering lijkt ons geen goed idee. Gemeenten moeten hier uiteindelijk autonoom over kunnen beslissen. Niet overal is nood aan een veiligheidscel.

VVSG-woordvoerder Nathalie Debast – De Morgen 28/4

laureaat

Gent wint de UN SDG Action Award

De stad Gent won op woensdag 21 maart in Bonn de UN SDG Action Award in de categorie 'communicatie', voor de succesvolle communicatiecampagne 'SDG Uitdagingen'. Gent daagde vijf andere Belgische steden uit om via laagdrempelige acties de SDG's bekend te maken. Gent streed met Sint-Niklaas om de titel van beste veggierstad, het duel tegen Kortrijk wilde zoveel mogelijk mensen in sociale restaurants laten eten, met de actie 'Iedereen Feminist' werd Genk bekampt, Oostende moest trachten meer mensen te leren fietsen en Luik werd uitgedaagd om de grootste lesmarathon te realiseren. De campagne was een succes: een ruime groep mensen maakte zo op een laagdrempelige manier kennis met de SDG's. Een inspanning die nu ook door de Verenigde Naties wordt beloond.

én is beste werkgever

Alle lokale besturen zijn aantrekkelijk als werkgever, zo blijkt uit het onderzoek van Randstad dat op 26 april het licht zag. Met 44 procent van de respondenten die graag tot heel graag voor een lokaal bestuur werken, doen ze het beter dan de farma- of de mediasector. Werkzekerheid, de balans werk-privé maar ook de impact op milieu en maatschappij maken lokale besturen aantrekkelijk, net zoals taakhoud en werksfeer. De privésector trekt eerder aan door de nieuwe technologie en financiële gezondheid. Onder de lokale besturen zijn Gent in Vlaanderen en Namen in Wallonië de aantrekkelijkste werkgevers.

Wie wil een wifihotspot op kosten van Europa?

Sinds 15 mei kunnen steden en gemeenten uit heel Europa zich aanmelden om een voucher ter waarde van 15.000 euro te ontvangen voor een draadloze internet-hotspot in publieke ruimten zoals bibliotheken, musea, openbare parken en pleinen. Deze actie kadert in het WiFi4EU-programma. Er is maar een beperkt aantal vouchers verkrijgbaar en er zijn veel gegadigden, zodat de server soms offline is. Maar probeer opnieuw, 280 Belgische gemeenten zijn al geregistreerd. Bovendien wordt deze oproep de volgende twee jaar nog vier keer herhaald.

www.WiFi4EU.eu

Excessieve beroepsinkomsten worden door de progressiviteit van de tarieven op een onredelijke manier belast. Mensen zoeken dan een uitweg in een vennootschap. Die 'vervenootschappelijking' is geen goede zaak. De gewesten en de gemeenten innen opentiemmen op de personenbelasting. Die budgettaire impact van de vervenootschappelijking is bij mijn weten nog niet becijferd.

Bruno Peeters, professor Universiteit Antwerpen – Trends 17/5

Het weegt zwaar om als burgemeester of schepen persoonlijk vervolgd te worden voor ongelukken die gebeuren in het kader van beslissingen die ze in hun politieke hoedanigheid nemen. Ook als de zaak na lang procederen uiteindelijk uitmondt in een vrijspraak.

Raf Terwingen (CD&V), burgemeester van Maasmechelen over het goedgekeurde wetsvoorstel om lokale overheden strafrechtelijk aansprakelijk te maken – Belga 16/5

De politie is niet meer de machowereld waarin ik midden jaren negentig mijn weg zocht. Destijds was er geen of nauwelijks aandacht voor diversiteit en werd homofobie in het korps niet aangepakt. Nu komen die thema's aan bod in elke basisopleiding van de politie en hebben veel politiezones een referentiepersoon die klachten over homofobie intern kan onderzoeken.

Christa Poesen, commissaris politiezone Sint-Truiden-Gingelom-Nieuwerkerken – Knack 16/5

In Vlaanderen gaat men er nog altijd van uit dat de gemeentelijke autonomie hoog in ons vaandel staat, maar vergelijkingen met andere Europese landen tonen iets heel anders. Van de belastingen wordt in Denemarken meer dan 40 procent besteed door lokale autoriteiten, in Vlaanderen is dat 14 procent. Ondanks al hun dure eden dat ze gaan decentraliseren, zeggen Vlaamse ministers altijd weer: 'Blijf van mijn speelgoed af!'

Louis Tobback (SP.A), afscheidnemd burgemeester van Leuven – Humo 15/5

Het arbeidsreglement in lokale overheden

Het arbeidsreglement is een belangrijk document in de arbeidsrelatie tussen de werkgever en de werknemer. In de lokale besturen is dat niet anders. Deze gids toont beleidsmakers en medewerkers van de personeelsdienst hoe ze het arbeidsreglement van hun bestuur kunnen omvormen tot een werkinstrument voor modern personeelsbeleid binnen een wettelijk kader. Zo biedt het boek tekst en uitleg over de concrete toepassing van de relevante regelgeving, een heldere kijk op de relatie tussen het arbeidsreglement en andere rechtsbronnen zoals het rechtspositiebesluit, duidelijke antwoorden op praktische vragen, praktijkvoorbeelden over hedendaagse personeelsvraagstukken, een wegwijzer door de procedure voor de wijziging van het arbeidsreglement enzovoort.

- F. Blomme, A. Kints
- *Het arbeidsreglement in lokale overheden*
- Uitgeverij Vanden Broele, Brugge
- 79 euro

laureaat

Europees parlements lid Tom Vandenkendelaere neemt een selfie met zijn burgemeester en die van Dogbo.

Stedenband Roeselare valt in de prijzen

Roeselare kaapte op 21 maart samen met zijn Beninse stedenbandpartner Dogbo de hoofdprijs weg op de bekroningen van PLATFORMA, de Europese coalitie van lokale besturen in verband met ontwikkelingssamenwerking. Uit de 42 projecten van 75 lokale besturen werd het project burgerlijke stand tussen Roeselare en Dogbo gekozen. Europees parlements lid Tom Vandenkendelaere uit Roeselare wijst op het belang van samenwerken en denkt hierbij ook aan het burgemeestersconvenant voor klimaat. Voor de Roeselaarse burgemeester Kris Declercq bevestigt de prijs het succes van de 'nieuwe stijl' van stedenbanden: 'Onze band met Dogbo is er geen van afhankelijkheid, maar van wederzijds ondernemerschap, vertrekkend vanuit elkaars sterktes. Ontwikkelingssamenwerking gaat niet langer om financiële ondersteuning, maar om het ter beschikking stellen van kennis en expertise om Dogbo vooruit te stuw en de inwoners economische zelfredzaamheid te geven. Dat begint al bij "een naam hebben", waar ons winnend project voor geboorteregistratie een treffend voorbeeld van is. Geboorteregistratie opent deuren naar onderwijs, werk en identiteit.' Zijn collega in Dogbo, Vincent Acakpo, is blij dat het harde werken en de vele inspanningen om kinderen bij hun geboorte te registreren nu vruchten begint af te werpen: 'Zes jaar geleden kregen we maar van veertig procent van de kinderen een aangifte, vandaag is dat honderd procent. Niet dat we nu een versnelling lager mogen schakelen, we moeten blijven werken aan dit thema. Zonder geboortekte kunnen kinderen geen diploma behalen of rechten opbouwen. Ik hoop dat deze prijs ook andere gemeenten en steden inspireert om samen te werken.' De prijs bracht Dogbo en de geboorteregistratie in de Beninse media. Vincent Acakpo kreeg meteen felicitaties: 'Dit verhaal is wel degelijk gehoord. Zo hebben we dringend nieuw informaticamateriaal (computers, scanners) nodig om het digitaliseren van de akten naar behoren te kunnen uitvoeren. Helaas komt de Beninse overheid niet over de brug met middelen. Dat stelt ons teleur. We hopen dat we met deze prijs iets in beweging brengen op nationaal niveau, zodat we er over pakweg tien jaar in slagen om iedereen een digitaal afschrift van een geboortekte af te leveren. Ik wil niet dat mensen zich nog heel ver moeten verplaatsen om hun geboortekte te krijgen, maar dat dit online zal kunnen.'

De samenwerking tussen Roeselare en Dogbo behelst ook andere domeinen zoals de organisatie van de markten. Maar Roeselare laat zich inspireren door de Afrikaanse partner, zegt burgemeester Declercq: 'We leerden in Dogbo een unieke wijze van participatie en betrokkenheid van de bevolking kennen. Dit kan een inspirerend model zijn voor onze stad.' karlien.gorissen@vvsq.be

TOT 10 JUNI, stem op de eerste ZiA

Uit zestig inzendingen koos de vakjury Leen Heylen, Lynn Cools, Johan Carton en Annelies Demey prachtige praktijken uit Willebroek, Beveren, Harelbeke, Londerzeel, Roeselare, Wichelen en Gullegem. Stem op je ZiA-favoriet zodat het mooie project tot winnaar wordt uitgeroepen op de Algemene Vergadering van de VVSG op 14 juni.

www.zorginactie.be

Sociaal werk in beeld

In het fotoboek Trots en de gelijknamige tentoonstelling naar aanleiding van de Sociaalwerkconferentie (tot 4 juni in het Gentse Museum Dr Guislain) toont fotograaf Philippe Swig-

gers heel helder het ware gelaat van de sociaal werker.

Ook voor maatschappelijk werkers zijn het zeer herkenbare foto's: over een menselijke relatie opbouwen, over samen op weg gaan en keuzes maken om stappen te zetten. Maar ook over vallen en opstaan en fouten mogen maken, de relatie die onder druk komt en explodeert. Soms ben je als maat-

schappelijk werker de grote vijand en dan weer de 'goeie'! De bruggenbouwer en de controleur.

Regels en wetten maken het leven complex. Je kunt alleen maar openheid

en eerlijkheid bieden aan mensen die gekwetst in het leven staan. Toch ben je welkom, als professional en ook als vreemde. Samen koffie drinken, een boodschap doen of naar een dienst gaan, het scheidt een band. Je wilt de situatie in kaart brengen, vat krijgen op de vragen en problemen, iets betekenen. Maar dan weer overvalt die onmacht je, als mensen over hun leven vertellen, over hun verlies, hun strijd om er bovenop te komen.

Maar ook je cliënt zien groeien, een netwerk opbouwen, een opleiding volgen, werk vinden, weer contact leggen met zijn familie. Het verschil maak je elke dag, samen. Die menselijke warmte overrompelde me, toen ik deze foto's zag en terugdacht aan mijn tijd als OCMW-maatschappelijk werker.

.....
shirley.ovaere@vmsg.be

Ambachtslui, laat jullie wettelijk erkennen!

Het beroep van ambachtsman/-vrouw is sinds 2016 wettelijk erkend in België (Inforumnummer 301460). De erkenning bevestigt de authenticiteit van de activiteit, het handwerk en het vakmanschap. Al meer dan 900 ambachtslui hebben het label 'erkend ambacht' verkregen. Met zo'n officiële erkenning krijg je een uniek logo en een plaats in het ambachtenregister. De erkenning

zal vanaf dit jaar ook een voorwaarde zijn om aan de Dag van de Ambachten te kunnen deelnemen. Gemeenten kunnen hun ambachtslui sensibiliseren en stimuleren om deze erkenning aan te vragen.

.....
stefan.thomas@vmsg.be

Folder en aanvraagformulier: www.deambachten.be

Vanuit de hulpverlening wordt vaak gezegd: 'Jij hebt dit probleem en dat is de oplossing.' Maar je wekt geen vertrouwen in de hulpverlening door te zeggen: 'Je moet dit, je moet dat.' Luister in plaats daarvan naar wat mensen zelf willen. Volg hun tempo. Versterk mensen in wie ze zijn en wat ze al geprobeerd hebben.

Nathalie Maertens,
hoofdmaatschappelijk werker,
welzijnshuis Roeselare –
sociala.net 2/5

Evergem heeft als eerste gemeente zo'n uitgebreide online frontoffice. Inwoners kunnen makkelijk vragen stellen via sociale media (Facebook, Twitter, Messenger, WhatsApp...) en nu ook een live-chatfunctie op hun website.

@NadjaDS Nadja Desmet, Sociale
media strateeg @someburo –
twitter 11/5

Wij vragen om voor de aankoop van natuur jaarlijks voldoende budget vrij te maken. Het verbinden van verschillende stukken natuur is cruciaal. Gemeenten moeten daarnaast Voedselteams en het opstarten van lokale boerenmarkten ondersteunen. Participeren in groene energieproductie is een strijdpunt. En ook de mobiliteit moet anders. Geef voorrang aan voetgangers, fietsers en collectief vervoer.

Koen Martens van Natuur en Partners
Meetjesland, dat een memorandum
voor de gemeenteraadsverkiezingen
heeft opgesteld – Het Laatste Nieuws
14/5

Gemeenten en OCMW's hebben al een informatieveiligheidsconsulent die toezicht houdt op de gegevensbescherming van burgers. Iedereen is zich bewust van de GDPR en doet er alles aan om de basis van de privacywetgeving in orde te krijgen. Het is nu eenmaal heel belangrijk om het vertrouwen van burgers niet te schaden.

VVSG-woordvoerder Nathalie Debast –
De Morgen 18/5

Neen, we moeten plastic niet verketteren. Waar het om draait, is dat we er vandaag niet verstandig mee omspringen. We moeten er gewoon minder van gebruiken en er zorgvuldiger mee omgaan, zeker met het afval.

VVSG-afvalspecialist Christof Delatter
– De Standaard 4/5

De Vrije Wil

- **Naam** Jacques Coupez
- **Functie** fotograaf bij inventarisatie roerend religieus erfgoed, stad Gent en provincie Oost-Vlaanderen
- **Locatie** Gent
- **Frequentie** eenmaal per week
- **Wat ik doe...** Ik engageer me al ruim een jaar samen met andere vrijwilligers voor de beschrijving van het roerend erfgoed in een aantal Gentse parochiekerken die op termijn sluiten of herbestemd worden. Zo helpen we de kerkfabrieken bij de opmaak van een digitale inventaris. Veel van die inboedel is onbekend. Het gaat om alle soorten cultusvoorwerpen: van kelken, monstransen, relikwieën en kandelaars tot beelden en schilderijen aan de muren. Ik sta in voor de digitale fotografie.
- **Vrijwillig omdat...** Ik heb me altijd aangetrokken gevoeld door het mysterie dat je overvalt als je een religieus gebouw binnenstapt. Ik vind het ook boeiend en aandoenlijk hoe mensen in de loop der eeuwen uitdrukking hebben gegeven aan hun geloof of hoop door allerlei voorwerpen te maken. Daar zitten prachtige zaken tussen, maar evengoed ook een beetje kitsch. Bovendien ben ik hobbyfotograaf. Ik ging dus graag in op de oproep van de stad en de provincie. Die verzorgden vorming en een handleiding voor de kandidaat-vrijwilligers. Het is een mooie aanvulling op mijn andere vrijwilligerswerk. Als voormalig huisarts verstrek ik nog medische hulp bij een organisatie die vluchtelingen en daklozen opvangt.
- **Grootste voldoening...** Onder het werken geniet ik van de sfeer, de zweem van mysterie die in het gebouw hangt. Soms komt iemand orgelmuziek spelen terwijl we bezig zijn. Dat vind ik heerlijk. En het fotograferen zelf is leuk, natuurlijk. Je kunt zo achteraf details uitvergrooten en beter het uitzicht van een voorwerp bestuderen.
- **Grootste uitdaging...** Het vraagt soms wat kunst- en vliegwerk om zaken te fotograferen die in donkere hoeken of op moeilijk bereikbare plekken staan of hangen. Voor de rest is wat ik doe enkel aangenaam. De drie fantastische dames waarmee ik een team vorm, doen het vervelende werk: stukken en hun onderdelen nauwkeurig meten, beschrijven en dateren. Fotograferen is veel plezieriger (lacht). **PP**

DE POLITIEHERVORMING DATEERT VAN 2001, OP DE TAFEL VAN DE VOLGENDE FEDERALE REGERING LIGGEN NU AL DOSSIERS OVER DE

GROOTTE EN DE FINANCIERING VAN DE POLITIEZONES.

DE BRANDWEERHERVORMING KREEG TIJDENS DEZE BESTUURSPERIODE HAAR BESLAG, MAAR DAT BETEKENT VOLGENS ZONECOMMANDANT BART BRUGGHEMANS NIET DAT DIE NU WEER VOOR JAREN IN DE KOELKAST KAN. DE IDEEËN VOOR DE HERVORMING DATEREN NAMELIJK UIT HET BEGIN VAN DEZE EEUW, MAAR DE **SAMENLEVING IS INTUSSEN INGRIJPEND VERANDERD** EN VEEL COMPLEXER GEWORDEN.

SPECIAL
**veilige
buurt**

Jan Jambon: 'Voor mij is een associatie altijd een tussenstap naar een fusie. Het is niet de bedoeling de ene lappendeken te vervangen door een andere: hier een associatie, daar een fusie. We moeten de zaken niet nodeloos ingewikkeld maken.'

Er zijn 186 politiezones, dat is te veel

De politiehervorming in ons land dateert van zeventien jaar geleden. In een gesprek met *Lokaal* houdt minister van Binnenlandse Zaken **Jan Jambon** de grootte van de politiezones, hun financiering en de beschikbare lokale politiecapaciteit tegen het licht. Tegelijkertijd evalueert hij de brandweershervorming die tijdens de lopende bestuursperiode haar beslag krijgt.

Jan Jambon:
'De DAB is de belangrijkste van een twintigtal werven in het kerntakendebat van de politie, ze moet de meeste capaciteitswinst voor de politiezones opleveren.'

STEFAN DEWICHERE

Ons land telt 186 politiezones. Als het van minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon afhangt, gaat dat aantal de komende jaren naar beneden. 'Nu hebben nogal wat gemeenten, zeker in de meer landelijke zones, hun autonomie voor politiewerking uit handen gegeven en maar weinig schaalvergroting en voordelen in de plaats gekregen.'

Naar hoeveel politiezones moeten we gaan?

'Er loopt een onderzoek in samenspraak met de burgemeesters en de korpschefs. Ik doe geen voorafname op de resultaten van die studie.'

Gaan we naar een verplichte schaalvergroting?

'In deze bestuursperiode moedigen we fusies aan, we verplichten ze niet. Een fusie opleggen is moeilijk. Het is beter aan een lokaal draagvlak te bouwen. Daarom zijn de lokale besturen nauw bij de studie betrokken. Als de blauwdruk voor schaalvergroting er is, moet een volgende regering incentives inbouwen zodat gemeenten en zones overtuigd aan een fusie beginnen.'

Kan een associatie van politiezones een alternatief zijn voor een fusie?

'Voor mij is een associatie altijd een tussenstap naar een fusie. Het is niet de bedoeling de ene lappendeken te vervangen door een andere: hier een associatie, daar een fusie. We moeten de zaken niet nodeloos ingewikkeld maken. Om die reden is het ook belangrijk goed na te denken over het governance-model van de politiezones.'

Nu is de politieraad een afspiegeling van de gemeenteraden. Als je naar grotere zones gaat en dat model behoudt, krijgt de raad de grootte van een parlement. Een brandweerzone bijvoorbeeld wordt geleid door een raad van burgemeesters.'

Hoe verhoudt de politiezone zich tot de brandweerzone? En wat met de fusies van gemeenten?

'Een politiezone moet zich altijd binnen een brandweerzone bevinden. Een brandweerzone kan dus een optelsom zijn van verschillende politiezones, maar een politiezone kan zich niet over twee brandweerzones uitstrekken. Ook een defusie van politie- of brandweerzone is dus mogelijk, waarbij een gemeente uit een zone stapt en aansluit bij een andere. In Limburg hebben we het voorbeeld van de fusie van Meeuwen-Gruitrode en Opglabbeek die tot verschillende brandweerzones behoorden.'

Als politiezones vandaag bepaalde taken misschien niet meer aankunnen, is dat ook een gevolg van besparingen bij de federale politie in voorgaande periodes. Daardoor zijn federale taken doorgeschoven naar de lokale politie.

'Ik deel die analyse, maar het vraagt tijd om dat recht te trekken. We zijn nu sterk aan het investeren in de federale politie. De prioriteit ligt op terreurgebonden departementen, maar bijvoorbeeld ook de federale wegpolie en de gerechtelijke politie moeten versterkt worden.'

Een van de projecten om lokaal politiecapaciteit vrij te maken is de oprichting van een nieuwe federale directie beveiliging, de DAB. Hoe ver staat dat?

'De lokale politie zet nu ongeveer 450 voltijds equivalenten in voor de bescherming van hoven en rechtbanken en voor het transport van gevangenen. In de toekomst moet de DAB die taken overnemen. We zijn volop aan het aanwerven, de eerste opleidingen lopen. Het huidige veiligheidskorps dat

onder justitie valt, telt om en bij de 440 mensen, we gaan naar ongeveer 1600. De aanwervingen en de inkanteling van het veiligheidskorps in de DAB moeten eind 2019 afgerond zijn. Alleen in heel extreme omstandigheden zal er dan nog een beroep worden gedaan op de lokale politie. De DAB is de belangrijkste van een twintigtal werven in het kerntaken-debat van de politie, ze moet de meeste capaciteitswinst voor de politiezones opleveren. Een andere werf is de inzet van politie die met gerechtsdeurwaarders op pad gaat. In een protocol met de deurwaarders is afgesproken dat ze toegang krijgen tot de politiedatabank. Ze zullen zien welke van de adressen die ze moeten bezoeken een "hit" hebben in de databank. Bezoeken die een "no hit" geven, kunnen ze alleen doen, omdat die geacht worden veilig te zullen verlopen. De "hits" worden gebundeld en enkel daarvoor is er politiebijstand nodig. Nog een belangrijke werf was het al dan niet outsourcen van het medische korps. We hebben beslist de medische capaciteit bij de politie te behouden, vooral om iets te doen aan het absentisme bij lokale en federale politie. Dat ligt meer dan vijftig procent hoger dan bij de rest van het openbaar ambt. Natuurlijk voert de politie vaak onveilige opdrachten uit, maar dat verklaart zeker niet alles. Als we het absentismecijfer kunnen doen dalen, maken we weer capaciteit vrij.'

De politiehervorming dateert van 2001. Is het niet tijd voor een nieuw financieringsmodel voor de politiezones?

'In het regeerakkoord staat dat het nieuwe financieringsmodel er in deze legislatuur niet komt. We willen het overheidsbudget richting evenwicht brengen en dus is er niet veel marge om de financieringsenveloppe van de politie te vergroten. Met een gesloten enveloppe moet je bij sommige zones middelen weghalen ten voordele van andere zones. Iedereen begrijpt dat dit politiek niet haalbaar is. Het nieuwe

financieringsmodel en de verruiming van de enveloppe worden een kluif voor de volgende regering, want het is duidelijk dat sommige zones echt wel krap in de jas zitten.'

Ziet u een belangrijke rol voor de lokale besturen in de strijd tegen radicalisering?

'Ze hebben de allerbelangrijkste rol. De lokale besturen zijn in de wijken aanwezig, in het onderwijs. Op het lokale niveau kun je het snelst signalen van radicalisering detecteren. Daarom zal elke gemeente deel moeten uitmaken van een lokale integrale veiligheidscel. De oprichting van die LIVC's was een aanbeveling van de parlementaire onderzoekscommissie na de aanslagen van 22 maart 2016 en ook op het terrein waren er grote pleitbezorgers, zoals de Vilvoordse burgemeester Hans Bonte. In Vlaanderen zijn ongeveer 75 procent van de gemeenten gedekt door een LIVC, in Brussel zeventien van de negentien gemeenten, in Wallonië zijn het er een pak minder. De bedoeling is mensen aan de tafel te brengen om de prille signalen van terreur en gewelddadig extremisme te capteren.'

U werkt aan een wetsontwerp over bestuurlijke handhaving. Kunt u de krijtlijnen verduidelijken?

'Mijn voorstel wordt nog besproken door de regering, ik kan niet in details treden, maar we willen burgemeesters meer mogelijkheden geven om in een vroege fase op te treden tegen de vestiging van zware criminaliteit in hun gemeente. Komt er een vergunningsaanvraag van bijvoor-

 www.barobelbut.be

 www.facebook.com/barobelbut

Jan Jambon: 'Het korps zelf moet tuchtmaatregelen kunnen nemen. Nu moet de burgemeester altijd beslissen en de verantwoordelijkheid nemen, zonder dat die het dossier in al zijn finesses kent.'

beeld een motorclub, dan zal de burgemeester te rade kunnen gaan bij een nationaal bureau dat gerechtelijke en administratieve informatie zal overmaken. Met bestuurlijke handhaving werk je preventief, gerechtelijk optreden kan pas als er zich strafbare feiten voordoen.'

Digitalisering bij de politie is een speerpunt van uw beleid. Is het de bedoeling om het project Focus van de lokale politie Antwerpen over heel Vlaanderen uit te rollen?

'Ja. Focus wordt de eerste fase van het project i-police. Tegen eind dit jaar zullen tien extra zones met Focus werken, als een pilot, en in de loop van 2019 volgen de andere. Dan zullen politiemensen op het terrein via smartphone en tablet toegang hebben tot alle nodige informatie. In i-police pakken we verder de achterliggende databankstructuur aan die verouderd is. Focus zal dus in eerste instantie werken op de oude structuur en dan stelselmatig op de moderne en meer performante overschakelen.'

Er komt een nieuwe tuchtwet voor de politie. Daarin wilt u de bevoegdheid van de burgemeester beperken. Waarom?

'Het korps zelf moet tuchtmaatregelen kunnen nemen, alleen in extreme omstandigheden moet de burgemeester daarbij betrokken worden. Nu komt alles op de tafel van de burgemeester. De feiten waarover geoordeeld wordt en de sanctie zijn vaak op een ander niveau bekeken, maar de burgemeester moet beslissen en de verantwoordelijkheid nemen, zonder het dossier in al zijn finesses te kennen. Dat lijkt me geen gezonde situatie.'

U onderhandelt met de politievakbonden over een nieuw sectoraal akkoord. Wat zullen de krachtlijnen zijn?

'Gedurende achttien jaar zijn de lonen van politiemensen niet meer aangepast, de kloof met het openbaar ambt is voor sommige categorieën heel groot. Dat zullen we corrigeren. Daarnaast

zullen we het systeem van de vele premies afbouwen. Aan de weekend- en nachtpremies raken we niet, daar staat een prestatie tegenover. Maar een motard moet toch geen premie krijgen om op zijn motorfiets te stappen.'

Hebt u al zicht op de kosten voor de lokale besturen?

'Dat wordt momenteel onderzocht. Ik wil er mij wel toe engageren om het terugverdieneffect voor de federale overheid – als je lokaal een loonsverhoging geeft, komt de toename van de fiscale inkomsten en sociale bijdragen naar de federale overheid – te laten terugvloeien naar het lokale niveau.'

Een laatste politievraag: mevrouw De Bolle staat sinds 1 mei aan het hoofd van Europol. Wanneer zal de federale politie een nieuwe commissaris-generaal hebben?

'Ten laatste half juni moet die er zijn.'

Als minister van Binnenlandse Zaken bent u ook bevoegd voor de brandweer. De hulpverleningszones gingen van start op 1 januari 2015. Hoe hebt u dat traject ervaren?

'Ik heb eigenlijk enkel de beslissingen van de voorgaande regeringen uitgevoerd. Ik wist dat het systeem kinderziekten zou hebben, maar we hebben tijdens de regeringsvorming beslist om de hervorming niet nog eens uit te stellen. Daarom zijn er nog altijd reparatie-KB's nodig om wat misloopt bij te sturen. In die optiek zijn de inspectiediensten bijvoorbeeld niet zozeer gericht op fouten opsporen en sanctioneren, maar zijn ze vooral coaches op het veld, die onder meer best practices verspreiden. Wat we onderschat hebben – en ik kies mijn woorden zorgvuldig – is dat het leiden van een brandweerzone met verschillende gemeenten en verschillende brandweerposten wezenlijk verschilt van het leiden van één kazerne. Dat vraagt andere managementcapaciteiten. Er was aanvankelijk wat te weinig aandacht voor een adequate opleiding van die mensen. Het KB over de opleiding voor kolonel, de OFF4, legt veel meer nadruk op die managementvaardigheden.'

Sommige brandweerzones hebben moeilijkheden om voldoende vrijwilligers te vinden of te houden. Hoe kunt u de zones daarbij helpen?

'In de opleiding tot sergeant zijn de verplichtingen voor een vrijwilliger een stuk beperkter dan voor een beroepskracht. Daarnaast hebben we samen met de gewesten verkregen dat

sommige opleidingen tot vrijwillig brandweerman erkend worden als educatief verlov. We hebben de Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers erkend als gesprekspartner. Intussen is op mijn vraag ook een vereniging in Wallonië opgericht. Ik weet wel dat we vandaag meer van vrijwilligers vragen dan tien jaar geleden, maar we kunnen niet anders. Brandweerwerk wordt steeds complexer, bij de bouw van bedrijven en woningen komen steeds meer gespecialiseerde materialen kijken. Vrijwillige brandweermensen moeten over de nodige kennis en competenties beschikken om daarmee om te gaan. Je kunt de norm voor de opleiding van de vrijwilligers niet verlagen, want dan speel je met hun veiligheid. Het is dus een kwestie van zoeken naar het evenwicht tussen gezin, werk en roeping als brandweervrijwilliger. Maar de dag dat we geen vrijwilligers meer hebben, hebben we pas een gigantisch probleem.'

U wilt een Bureau van de Vrijwilliger in elke zone. Waarom wordt dit verplicht? Komt het bureau niet op het terrein van de personeelsverantwoordelijken?
'We willen dit verplichten omdat ik vrees dat de zones waar

het misschien het hardst nodig is, het anders niet zullen doen. De zones die uit eigen beweging een Bureau zullen oprichten, voeren waarschijnlijk vandaag al goed vrijwilligersbeleid. We willen de vrijwilligers een platform bieden waar ze altijd terecht kunnen, een bureau dat zich bezighoudt met rekrutering, opleiding, ondersteuning, begeleiding enzovoort. Ik denk dat dit nodig is om de vrijwilliger een centrale plaats te geven. Het is zeker niet de bedoeling dat het bureau in de plaats treedt van de personeelsverantwoordelijken.'

Voor de gemeenten is het zeer belangrijk dat de federale overheid de helft van de extra kosten van de brandweervorming draagt. We zitten nu ongeveer aan een 80-20-verdeling.
'We hebben intussen de extra kosten van het personeelsstatuut in kaart gebracht, dat is een belangrijke stap. Voor de rest heeft de hervorming niet echt tot meer kosten geleid. Integen-

PURO[®]
Fairtrade Coffee
saving the rainforest

Wij geloven in eerlijke lonen voor de boeren die onze koffie telen.
Puro zet zich ook in voor de bescherming van de regenwouden. Voor elk kopje koffie dat u drinkt, staan wij een financiële bijdrage af aan de natuurbeschermingsorganisatie World Land Trust om bedreigde stukken tropisch regenwoud in Zuid-Amerika duurzaam te beschermen.

www.purocoffee.com - 0800/44 0 88

STEFAN DEWICKERE

Jan Jambon:
'Brandweerwerk wordt steeds complexer, bij de bouw van bedrijven en woningen komen steeds meer gespecialiseerde materialen kijken. Je kunt de norm voor de opleiding van de vrijwilligers niet verlagen, want dan speel je met hun veiligheid.'

deel, voor materiaal aankoop bijvoorbeeld kun je eerder van een besparing spreken.'

De eerste studie heeft aangetoond dat er behoefte is aan een herziening van de federale verdeelsleutel. Er zijn nogal wat scheeftrekkingen tussen zones en gewesten. Plant u op dat vlak nog initiatieven?
'Dat is voor de volgende legislatuur.'

Uw voorganger minister Joëlle Milquet had een financieel meerjarenplan gemaakt met een groeipad voor de federale dotaties tot 2019. Dat hebt u gevolgd. Bent u van plan weer zo'n plan te maken, zodat de zones weten welke federale inkomsten ze de komende jaren mogen verwachten?

'We moeten inderdaad kijken hoe we dat voortzetten, maar het is altijd makkelijk om zeer genereus plannen te maken die een volgende bestuursploeg moet uitvoeren. We moeten daar toch voorzichtig in zijn.'

Wat wordt de belangrijkste uitdaging voor de volgende minister van Binnenlandse Zaken?

'De synergie met de hervorming van de civiele bescherming. We gaan voor het model waarbij de hulpverleningszones de eerste lijn zijn en de civiele bescherming de gespecialiseerde taken opneemt. Ook de mobiliteit tussen die twee geledingen is belangrijk, we hebben de statuten gelijkgeschakeld. En zoals gezegd moeten we blijven investeren in de managementcapaciteiten van de leidinggevenden in een zone.'

Wat vindt u van de grootte van de zones?

'Er zijn nu 32 zones. Enkele kleine zones zouden

idealiter nog aansluiten bij een grote zone. Maar grosso modo zit de grootte wel goed.'

Moeten we zoals Nederland naar veiligheidsregio's evolueren waar dringende geneeskundige hulpverlening, brandweer en politie op één niveau samen zitten?

'We moeten het niet nodeloos complex maken. U zult me niet horen zeggen dat de politiezones moeten samenvallen met de brandweertzones. Politiezorg, aanwezigheid in de wijken, dat is toch iets anders dan snel in een wijk moeten zijn om er een brand te blussen. Ik heb er daarom geen probleem mee dat de organisatie van de politiezones nog iets fragmentairder is dan die van de brandweertzones.'

Het Netwerk Brandweer is een samenwerkingsverband tussen de VVSG en twintig Vlaamse brandweertzones. Welke rol ziet u voor dat netwerk?

'Het netwerk kan zeker fungeren als gesprekspartner van de overheid. We zitten nu in een wat hybride situatie. Je hebt de Brandweervereniging Vlaanderen, de Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers, het Netwerk Brandweer, ik heb ook nog een apart overleg met de zonecommandanten. Hoe meer het Netwerk Brandweer de verschillende geledingen binnen de brandweer kan omvatten, hoe interessanter voor mij. Ik heb liever één gesprekspartner die voor iedereen kan spreken. Dat wordt een uitdaging voor het Netwerk.' ■

KOEN VAN HEDDEGHEM IS VVSG-STAFMEDEWERKER LOKALE POLITIE, BART VAN MOERKERKE IS REDACTEUR VAN LOKAAL, KRIS VERSAEN IS VVSG-STAFMEDEWERKER CIVIELE VEILIGHEID

Snel en doeltreffend meldingen in het openbaar domein verwerken?

Een omgevallen boom, overvolle vuilnisbakken, een fietswrak langs de kant van de weg of een losse stoeptegels. Op elk moment van de dag kunnen betrokken inwoners er melding van maken. Via e-mail, online formulieren, social media of telefonisch. Hoe gaat u daar als gemeente of intercommunale mee om?

Eén systeem voor het registreren, monitoren en afhandelen van meldingen in het openbaar domein.

mDesk is dé oplossing om meldingen en klachten van burgers in het openbaar domein te registreren en af te handelen. Het meldingenmanagementsysteem biedt significante voordelen: kortere doorlooptijden, betere dienstverlening en het voorkomt (kostbare) fouten.

Meer weten?

Kijk op: conxillium.com/be (en download de brochure), mail naar: info@conxillium.com of bel: +31 88 770 80 00.

Politie zo dicht mogelijk bij de gemeente houden

Politiezones fusioneren voor efficiëntiewinsten.

PACE ofte Politie-Associatie Centrum heeft niet gekozen voor fusie maar voor een associatie van drie politiezones. Een associatie is een lossere verband dat ook efficiëntiewinsten kan opbrengen, al beseffen korpschefs **Arnoud Vermoesen** en **Dirk Meert** dat in een associatie, net als in een fusie trouwens, de zones op zich al sterk moeten staan eer iedereen erbij wint.

DANIEL GEERBERYS

PACE bestaat uit de politiezones AMOW (Asse, Merchtem, Opwijk en Wemmel), TARL (Ternat, Affligem, Roosdaal en Liedekerke) en Dilbeek. In PACE wonen 165.000 inwoners in negen gemeenten, met in totaal 375 politiemensen. Er is vaak onderling overleg om de samenwerking levend te houden. PACE is niet de enige associatie in het land, ook rondom Lier, Voeren, Dinant, Oudenaarde en Leopoldsburg werken zones samen in associatief verband.

Fusie of associatie

Voordat Dilbeek zich met de twee meergemeentezones associeerde, was de gemeente geïnteresseerd in een fusie met de politiezones Halle, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw die nu samen de zone Zennevallei vormen. Dilbeek trok zich terug en startte gesprekken met de zones AMOW en TARL

Arnoud Vermoesen:

‘Met de associatie besparen we voor alle subovereenkomsten samen 500.000 euro op de werking. Dat gaat dan over de officier van wacht, slachtofferbejegening, IT-permanentie, recherche en gezamenlijke projecten.’

die al in associatie werkten. Sinds 2015 bestaat PACE. ‘Als een korps sterk genoeg is om autonoom te draaien, dan haal je winst uit de samenwerking,’ zegt Arnoud Vermoesen, korpschef van politiezone Dilbeek die op 76 medewerkers zit van de negentig operationele agenten die ze volgens het kader van 2008 mag hebben. Arnoud Vermoesen is persoonlijk heel blij met de associatie: ‘We delen een aantal permanenties en wachtbeurten onder de drie zones, zoals de officier van wacht buiten de kantooruren, de ICT-permanentie ’s nachts en in het weekend. AMOW brengt grosso modo veertig procent van de capaciteit in, de twee andere zones elk dertig procent. De verdeelsleutel voor de operationele capaciteit die we inbrengen, is bepaald op basis van de minimumgetalsterkte die voor elke zone bij Koninklijk Besluit is vastgelegd. Deze regeling maakt ook meteen het verschil tussen een “gewone samenwerking” en een associatie: de associatie heeft basisregels, een raamovereenkomst voor de verdeling van de capaciteit en/of financiële inbreng in de samenwerking tussen de betrokken politiezones. Elke vorm van samenwerking die verder wordt beschreven in “subovereenkomsten” verloopt volgens deze basisregels.’

Nieuwe vragen

Als een nieuwe zone wil aansluiten, worden er eerst enkele parameters onderzocht. Dan volgt een proefperiode van minstens zes maanden. Als die positief uitvalt, wordt er een raamcontract getekend. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de stuurgroep bestaande uit de burgemeesters, de secretarissen, de korpschefs, de bijzondere rekenplichtigen en de communicatieverantwoordelijke. Omdat het aantal partijen van de associatie groter wordt, wordt een nieuwe raamovereenkomst gesloten die minstens twee jaar geldig is. Hierin staat welke capaciteit elke zone inbrengt, welk aandeel van de aankopen ze zullen financieren en dat volgens het principe van de financieringsminimumnorm van 2008. De overeenkomst moet ook goedkeuring krijgen van de colleges en de raden.

Zaventem begint nu aan de proefperiode van zes maanden. Merkwaardig, want Zaventem grenst niet aan de zones van PACE. ‘Het operationele luik of een permanentie voor bestuurlijke of gerechtelijke politie is dan ook niet aan de orde, door de files op de Brusselse ring zou de aanrijtijd veel te lang worden,’ zegt Dirk Meert, korpschef van TARL.

‘Zaventem is vooral geïnteresseerd in de samenwerking op niet-operationele domeinen zoals intern toezicht, klachtenmanagement en administratieve maatregelen, daarnaast is ook IT op grotere afstand mogelijk.’ Elke vraag, elk voorstel wordt onderzocht, ook wat het oplevert voor de verschillende zones. ‘Het kan zijn dat het op een aantal domeinen geen goede zaak is, dat wordt dan afgewogen. Zaventem zit nu in de proefperiode, tegen het einde van dit jaar zullen we evalueren,’ zegt Arnoud Vermoesen. Een probleem kan zijn dat door het vergroten van de koek extra personeel moet worden aangeworven, waardoor het duurder wordt voor de drie zones nu die tevreden zijn over de huidige dienstverlening. ‘Het kan toch niet zijn dat het duurder wordt voor die drie, terwijl ze er niets extra’s voor krijgen? We verrekenen altijd uren, we doen niets gratis voor elkaar of zonder winst,’ zegt Dirk Meert. De expertise wordt ingehuurd zolang de capaciteit het toelaat. Toch is volgens Dirk Meert een ad-hocformule mogelijk waarbij Zaventem bijvoorbeeld apart betaalt voor intern toezicht, maar niet toetreedt tot het klachtenmanagement.

Geld besparen en kwaliteit verbeteren

PACE is opgericht in 2015. Elk van de korpschefs diept elk jaar een onderwerp uit, maar samen berekenden ze vorig jaar hoeveel het zou kosten als ze die dingen apart zouden doen. ‘Met de associatie besparen we voor alle subovereenkomsten samen 500.000 euro. Dat gaat dan over de officier van wacht, slachtofferbejegening, IT-permanentie, recherche en andere projecten.’ En ook de betrokken medewerkers vinden het volgens Arnoud Vermoesen prima: ‘Vroeger waren officieren elke maand minstens een week van wacht, nu maar om de tien of vijftien weken. Dat is luxe als je eerst dat andere systeem gewend bent geweest.’

Het personeel wordt al bij de operatie betrokken voordat er een subovereenkomst wordt gesloten. ‘Zo zien de mensen die het zullen uitvoeren al hoe het zal gebeuren.’ Achteraf bij een intervisie overlopen ze cases zodat iedereen gestroomlijnd kan samenwerken, elkaar beter leert kennen en afspraken maakt.

‘Medewerkers die elkaar kennen is ook een noodzakelijke voorwaarde voor een vlotte operationele samenwerking,’ zegt Kurt Tirez, korpschef van de politiezone AMOW (Asse, Merchtem, Opwijk en Wemmel). ‘Los van de formele verga-

deringen zien we ook medewerkers doorstromen van de ene zone naar de andere: zo werd een hoofdinspecteur vanuit AMOW na zijn opleiding aangeworven als commissaris te Dilbeek, en maakte een commissaris met een verleden in AMOW zijn overstap naar TARL, waar een wijkinspecteur net de omgekeerde beweging maakte. Deze overstappen zijn natuurlijk individuele keuzes van de betrokken medewerkers, maar ze nemen automatisch een hele hoop kennis over de andere zone mee naar hun nieuwe werkplek, die de samenwerking dan weer vlotter maakt.'

Een aantal dingen doen de zones nu samen die ze anders misschien niet zouden doen, zoals de Dag van de Motorrijder. Ook wat betreft functioneel beheer bestaat er samenwerking, zodat als er iemand op vakantie gaat, een ander het kan overnemen. Daarnaast is er de kwaliteit van de dienstverlening. Een zone als TARL kon de IT-dienst vroeger bemanen met een administratief medewerker, nu telt de gemeenschappelijke dienst vier IT'ers, duurder voor TARL dan één persoon van niveau B. 'Maar er is continuïteit, we kunnen de competenties spreiden en dat is nodig, want de politie staat voor grote uitdagingen. Denk aan sharepoint, mobiel werken of ISLP (Integrated System for the Local Police). Dat komt allemaal op ons af, dus is het handig om meerdere IT-competenties in huis te hebben,' zegt Dirk Meert. Hij wijst ook op nieuwe problemen zoals de cybercriminaliteit waarvoor technologie nodig is en nieuwe competenties om dat te kunnen onderzoeken. 'Omdat we samen winst maken, zouden we daarover kunnen nadenken. Als je een aankoop over drie zones kunt spreiden, is het misschien haalbaar.'

De verschillen zoeken

'Een fusie is het minst vrijblijvend,' zegt Arnoud Vermoesen. 'Bij een associatie maak je een raamovereenkomst met bindende afspraken, ze wordt gevalideerd door de gemeenteraad en de politieraad. Er is bovendien een vooronderzoek, de stuurgroep moet dit valideren en de raad moet het bekrachtigen. Een associatie is stabielere dan een gewoon samenwer-

kingsverband, uitstappen duurt twee jaar. 'Per samenwerkingsdomein zien we of er voldoende winst is, terwijl je bij een fusie de bluts met de buil hebt,' zegt Dirk Meert. 'We bekijken per domein of er een meerwaarde is, financieel of op het vlak van kwaliteit.'

Het grootste verschil tussen de samenwerkingsvormen is dat bij een fusie ieder de eigen rechtspersoonlijkheid verliest. Bij een associatie gaat het ook om een formele contractuele verbintenis. Je kunt ook financieel een engagement aangaan. 'Bij TARL hebben we geen eigen IT-dienst en geen eigen intern toezicht, die vinden we in de associatie, in de gemeenschappelijke diensten. Dat is in het protocol verankerd. En alles wordt aan de besturen voorgelegd, want we werken transparant. De besturen moeten weten waarmee de zone bezig is. Alle financiële transacties tussen de politiezones zijn transparant. Zo levert AMOW aan ons een bepaalde dienstverlening die we betalen afhankelijk van het gebruik dat we ervan maken. Dat moet je begroten, dat moet betaald worden.'

De ideale maat

Nog een verschil is de aansturing, de verantwoordelijkheid en de plaats. Bij een fusie bepaalt de overkoepelende korpschef wie waar werkt. Nu werken politiemensen samen, maar niet per se in de andere zone. Dat zou duurder worden, want daarvoor krijgen ze een aparte vergoeding. De associatie komt aan haar limieten, als ze het personeel op een plaats wil verzamelen. 'Een stapje verder betekent dat je fusioneert,' zegt Dirk Meert.

De korpschefs hebben het uitgerekend, maar door samen te patrouilleren kunnen ze het aantal patrouilles niet verminderen. Een groter gebied verhoogt de werkdruk en juridisch schuurt het met de wet op het politieambt en de dienstverlening aan de bevolking. 'Bovendien, wie is de baas? Wie is de verantwoordelijke? Bij een incident voel je meteen waar de grens zich bevindt,' zegt Arnoud Vermoesen. Bovendien kan de afstand te groot worden. 'Tijdens de intervisie blijkt dat iedereen op dezelfde lijn moet werken en dat ze elkaar

Kurt Tirez:

'We zien medewerkers doorstromen van de ene zone naar de andere en dat versterkt de samenwerking tussen de zones.'

DANIEL GEERBERGHS

Dirk Meert:

‘Bij TARL hebben we geen eigen IT-dienst en geen eigen intern toezicht, die vinden we in de associatie, in de gemeenschappelijke diensten. Dat is in het protocol verankerd. En alles wordt aan de besturen voorgelegd, want we werken transparant.’

moeten kennen. Hoe groter het korps, hoe moeilijker dat wordt. Ook de aansturing staat dan verder af.’ Anderzijds ziet Dirk Meert dat door drie jaar te experimenteren de drie zones en korpschefs naar elkaar toe groeien, elkaar meer vertrouwen. ‘Je kunt eens een probleem ter bespreking op tafel leggen. We helpen elkaar ook los van de associatie. Zo goed zit de verstandhouding. Maar wat is de bovengrens? Als je op het vlak van IT met Zaventem samenwerkt, kun je dat in principe ook met Oostende. Mijn intuïtie zegt dat je om goed samen te kunnen werken je directe winst moet halen uit de operationele samenwerking en dat je daarvoor aan elkaar moet grenzen.’

Omdat het takenpakket van een korpschef ook steeds uitbreidt, spraken de drie zonechefs ook een soort van ‘taakverdeling’ af over dossiers die baat hebben bij een bovenlokale opvolging. Zo zetelt Kurt Tirez in het Provinciaal Veiligheidsoverleg en de Vaste Commissie van de Lokale Politie, waaruit hij zijn associatie-collega’s rechtstreeks kan informeren en maakt hij ook deel uit van het Centrum voor Politie-studies en zetelt hij in de tuchtraad. Deze contacten komen de associatie sporadisch zeker ten goede. Op zijn beurt houdt Dirk Meert zijn contacten met het Comité P en de federale politie warm, en Arnoud Vermoesen houdt een vinger aan de pols bij de Brusselse collega’s.

Ondertussen struinen ze het land af, want collega’s uit andere zones vragen hoe zo’n associatie precies in elkaar zit. ‘Voor een associatie moet je tijd willen vrijmaken,’ zegt Dirk Meert. ‘Met hoe meer je bent, hoe moeilijker het wordt,’ aldus Arnoud Vermoesen.

Dicht bij de burgemeester

In PACE zitten al negen burgemeesters aan de tafel, die autonoom moeten blijven beslissen.

‘Openbare orde, veiligheid, dat is de bevoegdheid van de burgemeester en je moet hem meenemen in de integrale strategie. Vlamingen kijken nogal gemakkelijk naar Nederland. In Nederland hebben ze de zeggenschap over politie-inzet deels weggehaald bij de burgemeesters en daarover hoor je veel kritische geluiden. Op dat vlak vind ik Nederland geen gidsland meer,’ zegt Arnoud Vermoesen.

Dirk Meert is het met hem eens: als je groter wordt, moet je

een ander verhaal schrijven. ‘In een groot korps is het veel moeilijker om gemeenschapsgerichte politiezorg te realiseren. Ieder heeft een bepaalde cultuur, ook in de politiezorg. Een korpschef van vier gemeenten heeft vier verschillende culturen, vier verschillende accenten te volgen. Het is de uitdaging om elke burgemeester dan op zijn wenken te bedienen, aan zijn vragen tegemoet te komen. Ideaal is een politie op bestuursniveau. In een meergemeentezone zag je in het begin veel argwaan, want tevoren was er de een-op-eenrelatie tussen korpschef en burgemeester. Veel meer dan vier moet dat ook niet zijn.’

In Dilbeek ondervindt Arnoud Vermoesen dagelijks de voordelen van een eengemeentezone: ‘Vooral voor een ketengerichte werkwijze in een lokale integrale veiligheidscel, waarvoor we zopas nog eens de partners hebben samengebracht, is dat handig.’ Dirk Meert knikt: ‘Ik heb vier keer veiligheidsoverleg. De politiezorg moet dicht bij het lokale bestuur blijven, het politiecollege en de raad moeten beslissen over aankopen en aanwervingen, niet over de operaties. De burgemeester is het hoofd van de bestuurlijke politie en hij moet zijn bezorgdheden kwijt kunnen. Ik heb in vier gemeenten maandelijks een apart gemeentelijk veiligheidsoverleg, precies om de nodige accenten te kunnen leggen. Zo garandeer je de binding in structuren.’ En daarom blijft Arnoud Vermoesen blij met de associatie, want die garandeert dat die nabijheid kan blijven bestaan.

Anderzijds vraagt Dirk Meert zich luidop af of de associatie een eindpunt is of een tussenfase voor een fusie. Hij voelt wat voor het laatste, omdat het de extra kosten van een fusie omzeilt: ‘Zeker op het vlak van IT drukt dat meteen zwaar op het budget. Maar bij een mogelijke vernieuwing van IT-systemen in een associatie zou je wel in dezelfde richting kunnen gaan, zodat bij een mogelijke fusie de extra kosten beperkt blijven. Door samenwerking groeit het vertrouwen en dat is van onschatbare waarde.’ Bovendien bezorgt het samenwerken de zones een voortdurende doorlichting en een handige benchmarking. Maar toch besluiten de korpschefs dat lokale politie vooral heel lokaal moet blijven. ■

MARLIES VAN BOUWEL IS HOOFDREDACTEUR VAN LOKAAL EN

KOEN VAN HEDDEGHEM IS VVSG-STAFMEDEWERKER LOKALE POLITIE

“98 % tevreden klanten” en u zegt het zelf.

Dag na dag zet Ethias haar competenties en expertise in om u van dienst te zijn. Een onafhankelijke studie bewijst het: Ethias werd bekroond tot “sterkste verzekeringsmerk in België met 98% tevreden klanten”.

Ontdek ons volledige producten- en dienstengamma op www.ethias.be/publieke-sector

ethias
Doet wat moet

Brandweer netwerkt zich naar de 21ste eeuw

De brandweershervorming is vooral het resultaat van het harde werk en de ideeën van veel mensen in het begin van deze eeuw. De afgelopen twintig jaar is de maatschappij veranderd, de wereld is nog complexer geworden. Het organisatiemodel van de brandweer en bij uitbreiding van alle interventiediensten staat onder druk door deze stijgende complexiteit en de (terecht) stijgende verwachtingen tegenover openbare diensten. Hoe moeten de brandweer en de hulpverlening zich organiseren voor de toekomst?

De brandweershervorming was gebaseerd op drie grote principes: de snelste adequate hulp, schaalvoordelen door de grotere zones en gelijke bijdrage voor gelijke zorg. Deze principes zijn allemaal georiënteerd op efficiëntiewinst. Ze hebben dan ook geleid tot de zonevorming en tot een brandweer die bedrijfsmatiger ging denken en werken, met een organisatievorm die sterk aansluit bij het New Public Management. De wereld wordt almaar meer VUCA (*volatile, uncertain, complex and agile*, volgens Bennett en Lemoine in 2013) en dus staat de brandweer voor een hoop uitdagingen die er vroeger niet waren. Bovendien zijn de verwachtingen van de klanten ook niet meer dezelfde als vroeger. Vroeger was het voldoende als de brandweer een relatief snel en relatief goed antwoord bood op relatief eenvoudige problemen. Vandaag verwachten burgers en bedrijven een integraal antwoord van elke overheidsdienst en dus ook van de brandweer. De snelheid en de kwaliteit moeten er nog steeds zijn, maar een incident moet nu van A tot Z worden behandeld, zodat de maatschappij er zo weinig mogelijk hinder van ondervindt. Het liefst behandelen we het incident ook nog eens duurzaam, of toch zo duurzaam mogelijk, en maken we daarbij gebruik van alle digitale middelen die een smart city ons biedt.

Gewijzigde value proposition

De brandweer ondergaat hetzelfde proces als de andere (overheids)bedrijven. Vooral onder impuls van gewijzigde technologie en een aantal andere maatschappelijke processen, moeten we nadenken over de waarde die de brandweer creëert voor de maatschappij. Om als organisatie een toekomst te behouden moet deze waardecreatie veel groter en integraler zijn dan vandaag. Het businessmodel van de brandweer staat dus onder druk. De impact van bijvoorbeeld zelfrijdende voertuigen is nog niet duidelijk. Zijn er over tien jaar nog verkeersongevallen? Wat gebeurt er als een merk wordt gehackt? Kunnen we dan nog auto's openknippen, hebben onze mensen dan nog de juiste vaardigheden? Wat zal de impact zijn van veel meer batterijen en van nieuwe types batterijen? We merken nu al dat je een elektrisch voertuig moeilijk kunt blussen. Wat voor invloed zullen smart homes en smart cities hebben op het voorkomen, ontstaan en mel-

Vroeger was het voldoende als de brandweer een relatief snel en relatief goed antwoord bood op relatief eenvoudige problemen. Vandaag verwachten burgers en bedrijven een integraal antwoord van elke overheidsdienst en dus ook van de brandweer.

STEFAN DEVIKERE

den van branden? En wat betekent de klimaatwijziging voor de brandweer? Zullen er minder interventies zijn of worden ze juist complexer of massaler? Wat voor weerslag krijgen virtual reality of augmented reality op onze opleidingen en preventie? Zullen we hackers en gamers aanwerven bij de brandweer? Het antwoord is gissen, maar alles wijst toch op een aanzienlijke wijziging van de risico's en werkvormen waarmee we te maken zullen krijgen.

Blijft de brandweer voor eeuwig brandjes blussen en mensen redden of kunnen we onze toegevoegde waarde anders definiëren en kunnen we anders handelen? Misschien moeten we onze waarde wel herdefiniëren naar dienstverlening die de continuïteit

van de maatschappij kan garanderen, wanneer deze wordt bedreigd door een probleem in verband met civiele veiligheid. Uiteraard kan de brandweer zo'n opdracht nooit alleen vervullen, maar

dat neemt niet weg dat het wel ons doel kan zijn en dat we partners zoeken om dit doel samen te bereiken.

Een netwerk van organisaties

De brandweer is vandaag zonaal georganiseerd. De zones zijn het orga-

niserende niveau en ze zijn noodzakelijk om een gezond bedrijf tot stand te brengen dat zich vooral richt op zijn eigen sterktes. De posten staan in voor hulpverlening dicht bij de burger en vormen de grote slagkracht van de brandweer. Deze decentrale kracht is de echte sterkte van de brandweer. Wanneer incidenten complexer worden, werken we vandaag al in een netwerk met andere diensten.

In de noodplanning bijvoorbeeld doet elke discipline waar ze zelf het best in is. Samen kunnen we heel complexe problemen aan. Voor een klassieke woningbrand blijft de organisatie van de brandweer op lokaal niveau en in een kleine post optimaal. Voor een complex probleem als een aanslag of een brandende trein is er een complexere organisatievorm nodig. Een netwerkorganisatie werkt volgens de specifieke omstandigheden; hoe complexer de situatie, hoe beter deze organisatievorm geschikt is. Bij crisissen is een netwerk dus logisch, omdat er voor complexe problemen maatwerk nodig is waarvoor niet alle kennis aanwezig is in één organisatie. In deze omstandigheden is een netwerkorganisatie superieur aan andere organisatievormen.

De regels voor brandpreventie worden complex en de kennis is enkel multidisciplinair aanwezig, ze kan niet meer door één enkele dienst beheerd worden.

Netwerken hoeven niet gebonden te zijn aan de huidige geografische afbakening van de hulpverleningszones of provincies. Een netwerk kan over de zones heen gevormd worden om om te gaan met specifieke risico's van bijvoorbeeld havengebieden. Zo'n net-

werk zou de maatschappij beter kunnen beschermen tegen de menselijke en materiële schade, maar ook tegen de economische en ecologische impact. Een netwerkorganisatie met hulpverleningszones, civiele bescherming, gespecialiseerde bedrijven en overheidsdiensten zou veel beter in staat zijn om chemische incidenten te bestrijden dan dat individuele organisaties dit vandaag zijn, welke investeringen ze ook doen. Een ander netwerk zou zich dan weer kunnen richten op de brandbestrijding in hoge gebouwen, waarbij verschillende grootstedelijke hulpverleningszones samen met private partners een gericht netwerk ontwikkelen om fatale branden zoals Grenfell in Londen te voorkomen en te bestrijden. Hetzelfde geldt voor brandpreventie en sensibilisering. Onze brandpreventieadviseurs zullen moeten overleggen met zorgverleners, mantelzorgers, woningcoöperaties en andere partijen die toegang hebben tot woningen. Enkel zo kunnen ze reële impact hebben op het gedrag van mensen. Preventionisten zullen in het kader van de verdichting van stedelijke en gemeentelijke kernen in netwerk moeten werken met architecten, studiebureaus, aannemers en sectorfederaties. De regels voor brandpreventie worden complex en de kennis is enkel multidisciplinair aanwezig, ze kan niet meer door één enkele dienst beheerd worden. Daarnaast beperken veel organisaties zich niet tot dezelfde geografische omgeving als de hulpverleningszones en dus zijn er andere samenwerkingsvormen nodig.

Rol van de posten, de zones en Netwerk Brandweer

De huidige organisatievormen zijn niet meer aangepast aan alle komende uitdagingen. Betekent dit nu dat we heel onze organisatie overboord moeten gooien in ruil voor een nieuwe, grote brandweershervorming? Nee, voor eenvoudige problemen zoals de klassieke woningbrand zijn onze huidige organisaties goed voorbereid. De posten voeren de opdracht effectief en dicht bij de bevolking uit. Door bepaalde processen binnen de zone op

grotere schaal te organiseren neemt de efficiëntie toe. Dit kan nog incrementeel verbeteren door alle zones op de juiste schaalgrootte te brengen en door een goed evenwicht uit te werken tussen wat de posten, de zones en de hogere overheid organiseren en be-

Misschien moeten we onze waarde wel herdefiniëren naar dienstverlening die de continuïteit van de maatschappij kan garanderen, wanneer deze wordt bedreigd door een probleem op het vlak van civiele veiligheid.

slissen. Daar loopt het vandaag vaak nog grondig mis. Zulke aanpassingen helpen ons echter niet helemaal om de organisatie klaar te maken voor de toekomstige uitdagingen. Wat we ook moeten doen is de brandweer meer open en genetwerkt organiseren. Organisaties die succesvolle antwoorden bieden op woelige omstandigheden, definiëren hun doel dikwijls breed, maar ze zijn duidelijk over wat ze kunnen doen om het doel te bereiken. Ze zoeken dus verbinding met andere organisaties die aanvullende diensten kunnen leveren om het doel te bereiken.

Vanuit de gedachte dat de brandweer er is om de continuïteit van de maatschappij te garanderen, kunnen we ook nadenken over de complexe situaties die ons te wachten staan. De klimaatverandering zal ons de komende jaren bijvoorbeeld heel wat meer stormen opleveren. Door onze parate kennis over hoe we moeten handelen bij een storm, zijn we goed in het oplossen van sommige dringende problemen die de veiligheid bedreigen. Vanuit de nieuwe waarde van de brandweer gaat het echter om veel meer. We willen dat de maatschappij na een storm zo snel mogelijk weer normaal kan functioneren. De hele keten van verwittiging, leniging van de acute nood en nazorg

moet samenwerken om de getroffen mensen en buurten zo snel mogelijk weer in hun normale toestand te brengen. Daarvoor moeten alle callcenters, alle hulpdiensten en allerlei externe partners zoals dakwerkers, aannemers en verzekeraars samenwerken. De ke-

ten moet gesloten worden van alarm tot en met nazorg en verzekering. Daarom moeten de hulpverleningszones dus architect worden van een hulpverleningsnetwerk dat veel verder gaat dan een netwerk van posten, maar dat de slagkracht van een lokale post wel maximaal benut! En Netwerk Brandweer kan een heel belangrijke rol spelen om de doelstellingen bovenzoonaal uit te werken.

Netwerk de toekomst

De lokale besturen zijn de drijvende kracht achter de brandweer. De brandweer is gegroeid vanuit de gemeenten en de lokale posten moeten ook hun verbinding behouden met die gemeenten. Daar zit de drijvende kracht en de aantrekkelijkheid van de brandweer. Anderzijds verandert de wereld en dus moeten de bestuurders van de brandweer ook zicht krijgen op de toekomst van hun organisatie. De brandweer moet dus heel erg goed nadenken over wat ze zelf wil doen, zich daar perfect in bekwamen, en voor het globale doel de beste samenwerking zoeken met andere partners. Netwerk Brandweer kan een drijvende kracht zijn om die bovenlokale doelstellingen uit te werken en de netwerken te beheren. ■

BERT BRUGGHEMANS IS COMMANDANT VAN BRANDWEERZONE ANTWERPEN

STEFANDEWICHERE

Leef Brandveilig

Leef Brandveilig is een project van vzw Oscare, de hulpverleningszones Oost Vlaams-Brabant, Zuid-Oost, Meetjesland, Westhoek, Taxandria, Vlaams-Brabant West, Rivierenland en Brandweer West-Vlaanderen. Samen met de familie Van Vlam, een brandveilige familie, promoten zij brandveiligheid en geven ze preventietips.

Op www.leefbrandveilig.be staan massa's tips voor een brandveilige woning.

Op www.hulpverleningszone.be staat onder welke hulpverleningszone uw gemeente valt.

Liever geen branden blussen

Om brandrisico's in en om de woning te vermijden geeft in veel hulpverleningszones de brandpreventieadviseur, een speciaal opgeleide brandweerman of -vrouw, inwoners gratis informatie op maat over rookmelders en vluchtroutes.

Wie slaapt, ruikt niets. De rook verspreidt zich zeer snel, de mensen stikken. Rookmelders vervangen 's nachts ogen en oren en waarschuwen je op tijd. Met een vluchtplan dat van tevoren klaarligt, kan het aantal doden en gewonden door woningbranden effectief dalen. Alle kamers moeten een rookmelder hebben behalve de keuken, de badkamer en de garage. Maar hier is uiteraard ook een risico op brand, dus plaats een rookmelder in de nabijheid van deze ruimtes. Eén rookmelder per verdieping is te weinig. Als er brand uitbreekt in de kinderkamer maar de rookmelder hangt in de nachthal, dan duurt het een tijd tot de rook aan de rookmelder komt en je wakker maakt.

Duurder is beter

Rookmelders zijn er in veel vormen en soorten. Kies voor rookmelders met een niet-ervangbare batterij met een levensduur van tien jaar. Ze zijn iets duurder, maar je hoeft geen batterijen meer te kopen. Om de goede werking van rookmelders te garanderen moet je ze echt na tien jaar vervangen.

In grotere woningen kies je het best gekoppelde rookmelders zodat het alarm op meerdere plaatsen hoorbaar is. Zulke rookmelders kun je op een simpele manier draadloos met elkaar verbinden. Zorg er in elk geval voor dat de rookmelders in afgelegen lokalen, bijvoorbeeld een berging of garage, hoorbaar zijn in de slaapkamer.

Afstoffen en testen

Rookmelders zijn gevoelig voor stof. Om valse alarmen te vermijden en de goede werking te verzekeren stof je ze elke maand af met een stofdoek of met het borsteltje van je stofzuiger. Test je rookmelders één keer per maand door op de testknop te drukken. Gebruik hiervoor nooit 'echte' rook zoals sigarettenrook.

Vluchtplan

Met rookmelders en een geoefend vluchtplan wordt de kans dat het hele gezin de woning op tijd kan verlaten, veel groter. Bespreek met heel de familie wie er bij brand wat doet, zoals wie de kinderen meeneemt, aan welke kant je buitengaat en of er een sleutel in de buurt van de deur hangt. Onderweg naar buiten sluit je zoveel mogelijk deuren. Zo sluit je als het ware de brand op en krijgt hij weinig zuurstof. Spreek buiten een ontmoetingsplaats af. Zorg eerst dat iedereen buiten is en bel dan naar de hulpdiensten via het gratis nummer 112. Is de vluchtroute niet beschikbaar of bruikbaar, sluit dan zoveel mogelijk deuren en ga naar het raam aan de straatzijde. Laat via 112 weten op welke verdieping je je bevindt. Weet dat er bij brand geen tijd is om na te denken: elke seconde telt! ■

TIM RENDERS IS BRANDPREVENTIEADVISEUR
VAN DE HULPVERLENINGSZONE OOST VLAAMS-BRABANT

Drones bieden geweldige mogelijkheden voor de privésector en de lokale overheden,

Weten waar ze vliegen

maar ze vormen ook een gevaar. Om het gebruik ervan in goede banen te leiden slaan de sector van de drones, EUKA, en die van de gemeenten, de VVSG, de handen in elkaar op het oude vliegveld van Brustem bij Sint-Truiden waar een nieuwe drone-port wordt gebouwd.

‘Drones komen goed van pas in de ontwikkeling van slimme steden,’ zegt de Truiense burgemeester Veerle Heeren. ‘Ze kunnen gegevens verzamelen, parkeergedrag monitoren of een gebied in beeld brengen. En dat is nog maar het begin. Bedrijven kunnen in de nieuwe Drone Port in Brustem naar hartenlust experimenteren en groeien. Dat deze unieke site in onze stad wordt ontwikkeld, biedt veel mogelijkheden. Niet alleen voor onze stad maar voor het hele land.’ Op de Open Wervendag begin mei bezochten al 400 nieuwsgierigen het terrein waar sinds december gebouwd wordt aan de eerste bedrijvencampus en incubator van de drone-industrie. In 2019 wordt de campus in gebruik genomen als een test- en businesscentrum voor drones. Stijn Bijns is de trotse CEO van de regionale luchthaven LRM: ‘Omdat hier ook nog reguliere luchtvaartactiviteiten plaatshebben, leren deze twee totaal verschillende systemen hetzelfde luchtruim delen. De luchtvaartsector verandert in ijtempo, wij willen met deze nieuwe site op de kruisbestuiving inspelen.’ De dronesector krijgt voorrang, maar in de loods van de regionale luchthaven is er plaats voor 55 vliegtuigen. Vanuit de controletoren krijg je een 360°-zicht op

de startbaan, de taxitrack en het platform. De landingsbaan van het oude militaire vliegveld is met 2,4 kilometer een van de langste in ons land. Maar er is ook nog plaats genoeg om te experimenteren in drie outdoor testzones waar hoger gevlogen kan worden dan normaal toegelaten. In dit alles werkt de stad Sint-Truiden samen met de Limburgse Investeringsmaatschappij LRM, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij POM Limburg en Limburg Regional Airport Brustem. Drone Port zal deel uitmaken van het netwerk van de Limburgse incubatoren.

De VVSG en EUKA slaan de handen in elkaar

Op 23 april hebben de VVSG en de Vlaamse dronecluster EUKA een samenwerkingsovereenkomst ondertekend voor verordeningen en innovatie. Ook voor Wim Dries, algemeen voorzitter van de VVSG, zijn drones een belangrijk instrument binnen het smart-city-verhaal: ‘Denk maar aan een goede verstandhouding tussen drone-operators bij het opstellen van gemeentelijke verordeningen of bij de inzet van drones om verkeerssituaties of bouwprojecten op te volgen. De sectorgerichte strategie van EUKA en de grote kennis en netwerking

Toelating of verklaring luchtvaartautoriteit

Minstens tien dagen voor de eerste vlucht van een Klasse-1A-drone (belangrijke vluchten in de openbare ruimte of boven een mensenmassa) moet de operator een toelating aanvragen bij het Directoraat-Generaal van de Luchtvaart. Na analyse beslist het Directoraat over de toelating.

Minstens tien dagen voor de eerste vlucht van een Klasse-1B-drone (zoals fotografie in de openbare ruimte) moet de exploitant een verklaring bezorgen aan het Directoraat. Per vlucht kan maar één piloot en één plaats opgegeven worden, desgevallend met meerdere toestellen.

Tegen komend najaar wordt een Drone Mapping Platform opgezet (UTM), in samenwerking tussen de luchtverkeersleiding Belgocontrol en de organisatie UNIFLY. Dat zal in de eerste plaats toegankelijk zijn voor de politie.

Het centrale aanmeldingsformulier voor drone-operatoren: mobiliteit.belgium.be; luchtvaart; drones
Gemeenten kunnen een toegang tot dit centrale register aanvragen via rpas.ops@mobiliteit.fgov.be.

die de organisatie de voorbije jaren heeft opgebouwd, kunnen bijdragen tot het samen organiseren van evenementen of het samen opvolgen van de proeftuinen om drones te gebruiken.'

Counter Drone-strategieën

Liever dan het vliegen met drones te verbieden, willen lokale besturen weten waar er vliegen en of ze legaal vliegen. Het centrale aanmeldingssysteem op het niveau van het Directoraat-Generaal voor de Luchtvaart bij de FOD Mobiliteit was tot voor kort niet toegankelijk voor de politie en gemeenten. Daardoor ontstonden de voorbije jaren veel gemeentelijke verordeningen

met een tijdelijk verbod op het gebruik van drones of met een lokale meldingsplicht. Het spreekt voor zich dat de drone-operatoren niet altijd tijdig kunnen aangeven waar en wanneer de vlucht zal doorgaan. Als het weer niet goed zit voor een geplande vlucht is er veel administratief werk voor niets geweest.

Zowel de meldingsplicht als de wens om geen gemeentelijke verordeningen in te voeren, zijn gerechtvaardigd en daarom kan een tijdig en goed contact tussen de lokale besturen en drone-operatoren gestimuleerd worden. EUKA en de VVSG engageren zich albei om hierover de lokale besturen en

de operatoren te informeren. Intussen besloot het Directoraat-Generaal voor de Luchtvaart wel om een verzoek tot vernietiging van een aantal gemeentelijke verordeningen in te stellen bij de Raad van State. Dit najaar zal duidelijk worden of de gemeente bevoegd is.

Innovatie in de dronesector

De VVSG wil niet alleen helpen de vloten te stemmen over het dronegebruik in gemeenten, ze wil ook een bijdrage leveren aan innovatieve projecten met drones. 'Drones zullen maatschappelijk gemakkelijker aanvaard worden als de politiediensten illegale vluchten uit de lucht kunnen halen of als ze bij andere onregelmatigheden kunnen ingrijpen,' zegt EUKA-clustermanager Mark Vanlook.

Daarnaast werkt de VVSG het project SAFIR mee uit, Safe and Flexible Integration of Initial U-Space services in a Real airspace Environment, in de regio Antwerpen. Het is een realisatie van een consortium van Belgocontrol met de organisatie UNIFLY en wil nagaan op welke wijze drones geïntegreerd kunnen worden in landbouw- en

Mark Vanlook:

'Drones zullen maatschappelijk gemakkelijker aanvaard worden als de politiediensten illegale vluchten uit de lucht kunnen halen of als ze bij andere onregelmatigheden kunnen ingrijpen.'

Drones boven de gemeente

Een circulaire van 28 juli 2017 van de FOD Binnenlandse Zaken bepaalt de regels voor het gebruik van drones op grote evenementen. Deze circulaire, die overigens niet officieel gepubliceerd werd, bepaalt dat de gemeenteraad enkel in het kader van grote evenementen via de politieverordening een voorafgaande melding kan verplichten van ieder gebruik van drones dat niet louter privaat is op het grondgebied van de gemeente. Voor kleine evenementen of het alledaags gebruik van drones op het grondgebied van de gemeente blijven de regels uit het uitvoeringsbesluit van 2016 van toepassing en is enkel een melding bij het Directoraat-Generaal van de Luchtvaart vereist.

Daarnaast blijft de burgemeester op basis van zijn bevoegdheid inzake openbare veiligheid bevoegd om tijdelijk een beperking of een verbod op het gebruik van drones uit te vaardigen, rekening houdende met de concrete veiligheidsomstandigheden op het moment van de beslissing. Dat betekent dat de maatregelen gerechtvaardigd, gemotiveerd en proportioneel moeten zijn.

Een aantal activiteiten vallen niet onder het uitvoeringsbesluit van 2016, zoals dronegebruik in een gebouw, voor militair gebruik of gebruik door douane, politie, opsporingsdiensten, reddingsdiensten, maar ook voor brandbestrijding en kustbewaking. Een circulaire uit 2018 legt het gebruik van drones door veiligheidsdiensten verder uit. Ze geldt voor opdrachten in open lucht, ongeacht wie eigenaar is van het toestel. Er is geen voorafgaande melding voor de vluchtuitvoering vereist, maar de nodige documenten moeten wel ingevuld worden, samen met een operationele risicobeoordeling. Daarnaast is voorafgaande registratie van het toestel bij het Directoraat-Generaal voor de Luchtvaart en bij de FOD Binnenlandse Zaken vereist. Het transport van personen met deze drones mag niet, maar transport van goederen of sproeien wordt niet uitgesloten. Ook het vliegen buiten zicht en bij nacht is toegelaten onder bepaalde voorwaarden. De drone moet herkenbaar zijn en de minister kan uitzonderingen op deze spelregels invoeren.

www.euka.org en www.vvsg.be

stadsgebieden. Er worden veel mogelijkheden onderzocht, zoals het leveren van medisch materiaal tussen ziekenhuizen, de beveiliging van de haven en verkeersmanagement. De VVSG zal een bijdrage leveren aan de adviesraad, waarin ook federale ministeries, Vlaamse agentschappen en kennisinstellingen vertegenwoordigd zijn, en krijgt toegang tot de informatie en de resultaten van het project. Na de eerste tests in 2019 op Drone Port in Sint-Truiden volgt de uitrol in de haven van Antwerpen.

Maar de VVSG volgt ook heel concreet de bouw van de campus Drone Port op het vliegveld van Brustem mee op. Op basis van die experimenten kunnen aanbevelingen gericht worden tot de bevoegde overheden op Europees, federaal, Vlaams en lokaal niveau. Ook dronecluster EUKA is bij het project betrokken en krijgt een plaats in het gebouw. Door de samenwerking met EUKA kan de VVSG ook de output terugkoppelen naar de Vlaamse lokale besturen. ■

TOM DE SCHEPPER IS VVSG-STAFMEDEWERKER POLITIE EN VEILIGHEID

HR SOFTWARE ZONDER KOPZORGEN

Intuïtieve E-recruitmentsoftware die:

- **Vacatures** maakt, beheert en publiceert
- **Procedures** en **selecties** beheert en opvolgt
- Een dynamische **kandidatendatabank** bouwt
- Wetenschappelijke **testen** integreert
- Uw **processen** onder controle houdt

Vrijblijvende demo: 09 389 69 90 - info@assolutions.be

JobSolutions is een product van A&S Solutions | www.assolutions.be

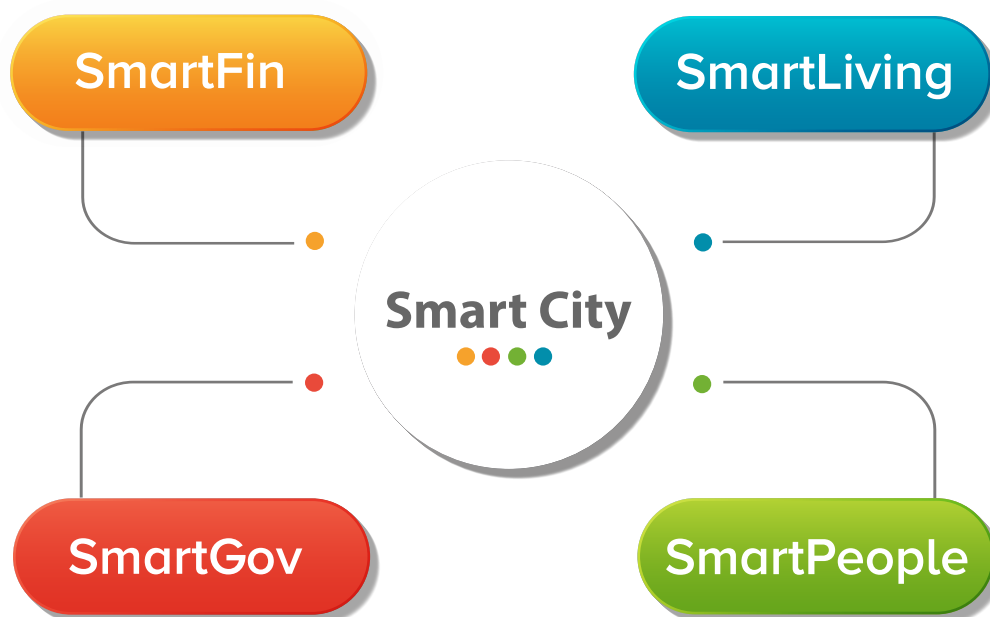

SAMEN BOUWEN AAN OVERHEDEN VAN DE TOEKOMST

U voorbereiden op de wereld van morgen, om zo samen op weg te gaan naar een slimme gemeente met een 360° zicht op burger en maatschappij, een burger-nabij bestuur, bereikbaar en bestuurbaar vanop eender welke plek, op eender welk moment. Onze IT-oplossingen en adviesdiensten helpen u daarbij.

Ga de uitdaging aan en ervaar hoe we samen van uw bestuur de slimme stad of gemeente kunnen maken.

Onveiligheid verandert, **preventie ook**

Al 25 jaar zijn de strategische veiligheids- en preventieplannen een belangrijk onderdeel van het lokale veiligheidsbeleid. Hoe kan het huidige systeem in de toekomst nog sterker worden en nog meer gemeenten helpen bij de ontwikkeling van lokaal veiligheidsbeleid?

In de jaren tachtig wordt ons land getekend door een aantal dramatische gebeurtenissen, zoals de overvallen van de Bende van Nijvel en het Heizeldrama. De toename van zware criminaliteit en een dalend ophelderingspercentage leiden tot een groot onveiligheidsgevoel bij de burger. De politie begint zich daarom anders te organiseren. Zo krijgt het opsporen van daders van misdrijven de prioriteit, maar daarnaast komen er preventie-officieren bij de gemeentepolitie. Dit wordt het begin van een vernieuwd politieel preventiebeleid. Ook de federale regering neemt initiatief met de uitwerking van een nationale structuur ter voorkoming van criminaliteit (KB van augustus 1985) om de bestaande preventiepraktijken van de politie beter

te coördineren. Later zal de federale overheid nog meer initiatieven nemen in het kader van criminaliteitspreventie. Steeds meer wordt criminaliteitspreventie vanuit een ruimere veiligheidspolitiek bekeken.

Begin jaren negentig komt de omslag. De politie wordt niet meer beschouwd als de enige verantwoordelijke voor criminaliteitspreventie. Er is nu ook een taak weggelegd voor de bestuurlijke overheid. Minister van Binnenlandse Zaken Louis Tobback start met de organisatie van criminaliteitspreventie op lokaal niveau. Dit gebeurt door veiligheidscontracten en preventiecontracten af te sluiten met een aantal gemeenten. Dit systeem is geëvolueerd tot de huidige strategische veiligheids- en preventieplannen.

Leuven 13 september 25 jaar preventie

Het 25-jarig bestaan van de strategische veiligheids- en preventieplannen is het ideale moment om stil te staan bij de evolutie die ze doorgemaakt hebben. Maar het is vooral een uitgelezen kans om na te denken over de uitdagingen die de toekomst zal brengen. Preventieambtenaren van over het hele land brainstormen over de nieuwe weg die deze plannen kunnen inslaan. Daarnaast tonen gemeenten hun goede criminaliteitspreventiepraktijken aan de collega's.

www.vvsg.be/agenda

LAVLAERTS

Plannen voor subsidies

Momenteel hebben 46 gemeenten in Vlaanderen, 102 in België, een strategisch veiligheids- en preventieplan. Door middel van dit plan krijgen ze subsidies van de FOD Binnenlandse Zaken om een integraal veiligheidsbeleid te voeren. Deze middelen zetten de gemeenten in ter voorkoming van allerlei vormen van criminaliteit zoals fietsdiefstal, overlast, woninginbraken of radicalisering. In het systeem van de strategische veiligheids- en preventieplannen neemt de FOD Binnenlandse Zaken nog steeds een belangrijke plaats in. Hij staat in voor de opvolging en evaluatie van de plannen. Daarnaast geven lokale adviseurs inhoudelijk advies. Dat deze vorm van subsidiëring een grote hulp voor deze gemeenten is, staat vast. Dankzij deze extra middelen zijn ze in staat gemeenschapswachten aan te werven, preventiecampagnes op poten te zetten, succesvolle sensibiliseringscampagnes te voeren bij de bevol-

DANIEL GEERBEETS

DANIEL GEERBEETS

king. Zo wordt de burger zich steeds meer bewust van het belang van criminaliteitspreventie, wat we alleen maar kunnen toequien.
De huidige plannen lopen nog tot 31 december 2019. Het is dus een ideaal moment om vooruit te blikken. Gemeenten onthalen de strategische veiligheids- en preventieplannen positief, maar zoals alles kent ook dit systeem zijn beperkingen. Na ruim 25 jaar is dit het moment om het te toetsen aan de uitdagingen waarvoor we vandaag staan.

Een toekomst vol uitdagingen

Nu krijgen 46 Vlaamse gemeenten extra middelen voor hun strategisch veiligheids- en preventieplan. Dit wil zeggen dat er meer dan 250 het nakijken hebben. Om te investeren in projecten voor criminaliteitspreventie vallen zij terug op eigen middelen of zijn zij afhankelijk van de lokale politiezone. Het is een eerste, belangrijke

uitdaging voor de toekomst om ervoor te zorgen dat ook deze gemeenten de nodige ondersteuning krijgen voor de uitwerking van integraal en geïntegreerd lokaal veiligheidsbeleid. Een andere uitdaging is de tendens van gemeentefusies, fusies van politiezones en toenemende intergemeentelijke samenwerking. Hoe kunnen de strategische veiligheids- en preventieplannen daarop inspelen? Wordt het mogelijk een subsidievoorstel te doen op het niveau van een politiezone in plaats van op louter gemeentelijk niveau? Op deze manier kunnen we meer gemeen-

Nu krijgen maar 46 Vlaamse gemeenten extra middelen voor hun strategisch veiligheids- en preventieplan.

ten betrekken bij deze werkwijze. Ook de huidige financieringsstroom van de strategische veiligheids- en preventieplannen staat ter discussie. De criteria voor de toekenning en verdeling van middelen zijn vandaag niet altijd even accuraat. Een denkoefening om tot een objectief toekennings- en verdelingsinstrument te komen lijkt aangewezen. Dit zal meteen de moeilijkste uitdaging zijn. Het is ook belangrijk dat zoveel mogelijk gemeenten hierbij

betrokken worden, zonder dat er al te veel sprake is van versnippering. Het is een must dat het instrument nog steeds efficiënt en effectief ingezet kan worden. ■

EVY DE MUYNCK IS LOKAAL ADVISEUR FOD BINNENLANDSE ZAKEN EN MELISSA RASSCHAERT IS VVSG-STAFMEDEWERKER LOKAAL VEILIGHEIDSBELEID

Op 27 april keurde de Ministerraad op voorstel van minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken Jan Jambon een voorontwerp van wet goed voor de oprichting van lokale integrale veiligheidscellen inzake aanpak van radicalisme, extremisme en terrorisme, kortweg LIVC. Na jaren van onduidelijkheid lijkt deze goedkeuring een kentering op gang te brengen voor de lokale omgang met gewelddadig extremisme.

Burgemeesters moeten lokale integrale veiligheidscel oprichten

De veiligheidscel moet alleen vergaderen als er een problematiek van radicalisering is.

DANIEL GEERAERTS

Sinds 2013 hebben ongeveer vijfhonderd inwoners van België zich aangesloten bij extremistische groeperingen zoals Daesh (Islamitische Staat). Aanvankelijk leken vooral grote steden geconfronteerd te worden met vertrekkers, maar uit cijfers van het OCAD, het coördinatieorgaan voor dreigingsanalyse, blijkt dat er Syriëstrijders zijn vertrokken uit bijna één op de zes gemeenten. De strijd tegen gewelddadig extremisme is dan ook een strijd die veel lokale besturen moeten strijden. Deze overheden kunnen immers het snelst reageren en ageren als lokaal aanspreekpunt voor burgers, diensten en organisaties.

Op lokaal niveau werd de laatste jaren volop geëxperimenteerd met casuoverleg, begeleidingsprogramma's en ondersteuningstrajecten. Via de gezamenlijke rondzendbrief Foreign Terrorist Fighters (FTF) moedigden de ministers Jan Jambon en Koen Geens burgemeesters al sinds 21 augustus 2015 aan een lokale integrale veiligheidscel (LIVC) op te richten. Een LIVC is een lokaal overlegplatform waaraan de burgemeester, de lokale politie en preventie- en sociale diensten deelnemen, indien nodig aangevuld met andere partners. Via dit platform kunnen ze informatie uitwisselen en samen bespreken hoe ze een casus opvolgen of begeleiden. Ruim de helft van de Belgische gemeenten heeft vandaag al een LIVC. Vooral Vlaanderen doet het goed met nog slechts 54 gemeenten zonder.

Toch gaan er veel stemmen op om gemeenten te verplichten een LIVC op te richten. Minister Jambon liet al in juni 2017 weten dat hij daar voorstander van was. Ook de parlementaire onderzoekscommissie naar de terroristische aanslagen van 22 maart 2016 gaf in het eindrapport aan dat gemeenten zonder LIVC over de brug moeten komen. In het eindrapport beveelt de commissie gemeenten aan voorzorgsmaatregelen te nemen om de uitwisseling van informatie vlotter te doen verlopen en de samenwerking tussen lokale overhe-

De parlementaire onderzoekscommissie naar de terroristische aanslagen van 22 maart 2016 besluit dat gemeenten zich vanwege de actuele dreiging en het feit dat er Syriëstrijders zullen terugkeren, minstens moeten voorbereiden op mogelijke problemen.

den, sociale diensten en preventiediensten aan te scherpen. De commissie is dan ook van oordeel dat elke gemeente of politiezone een LIVC moet inrichten, ook al zou dit een 'slappend' concept betekenen, als er geen elementen bestaan die verband houden met nakende radicalisering of terroristische dreiging. Ze besluit dat gemeenten zich vanwege de actuele dreiging en het feit dat er Syriëstrijders zullen terugkeren, minstens moeten voorbereiden op mogelijke problemen. Daarom besliste de federale regering om het voorontwerp van wet dat een verplichting bevat, goed te keuren. Dit voorontwerp legt een belangrijk verband met de wet op het gedeelde beroepsgeheim die enkele maanden geleden werd hervormd (Inforumnummer 312332). Dit moet het voor bijvoorbeeld straathoekwerkers en OCMW-medewerkers mogelijk maken gevoelige informatie over hun contacten toch op tafel te leggen tijdens de vergaderingen van de veiligheidscel.

De VVSG staat achter het voorstel om een concreter juridisch kader voor de LIVC's uit te werken, maar is geen voorstander van het verplicht bijeenroepen van de LIVC's zolang het niet nodig is. In de praktijk hangt het welslagen van een dergelijk overlegplatform immers af van het vertrouwen

tussen partners om deel te nemen. Partners verplichten om aan tafel plaats te nemen zal dit vertrouwen niet doen toenemen. De VVSG staat dan ook positief tegenover het huidige ontwerp dat geen inhoudelijke verplichting formuleert. Zo zijn gemeenten wel verplicht om een LIVC op te richten, maar behouden ze de autonomie om zelf de manier van werken te bepalen. Zo hoeft de veiligheidscel alleen maar te vergaderen wanneer er een problematiek van radicalisering aanwezig is.

Wel vraagt de VVSG of de federale overheid financiële steun kan vrijmaken om de werking van de LIVC's mogelijk te maken. Nu worden gemeenten ondersteund door tijdelijke subsidiekanalen, maar staan er nog geen middelen tegenover de langetermijndoelstelling om casusgericht maatwerk te verzekeren. De VVSG vraagt daarom aan het kabinet-Jambon overleg over de verdere concretisering van de LIVC's voor de lokale besturen. ■

MAARTEN DE WAELE IS VVSG-PROJECTMEDEWERKER RADICALISERING EN SABINE VAN CAUWENBERGE IS VVSG-STAFMEDEWERKER INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Lokale besturen die vragen hebben over de werking van de LIVC, kunnen steeds de expertise van de VVSG invoeren (radicalisering@vmsg.be).

IS DEZE ADVERTENTIE WEL LEGAAL?

U staat er misschien niet bij stil, maar deze advertentie is onderhevig aan een pak wetgeving. Beeldmerken, auteursrecht, plaatsing, financiën... Meer dan u op het eerste gezicht zou vermoeden. Dat geldt eigenlijk voor de wet in het algemeen. Alles hangt met elkaar samen, zeker bij steden en gemeenten. Dus kunt u maar beter samenwerken met een partner die alle kennis in één huis heeft. Zelfs als het gaat om een advertentie.

Specifiek voor overheden: ruimtelijke ordening - overheidsopdrachten en pps personeelsbeleid - overheidsaansprakelijkheid - administratief recht - grondgebiedszaken - milieu
Mechelsesteenweg 27 - 2018 Antwerpen - T +32 3 232 50 60 - E info@gsj.be - www.gsj.be

 GSJ
ADVOCATEN

Publiciste, journaliste en auteur **Gaea Schoeters** vindt dat het veiligheidsbeleid, dat nu op maat van de gegoede middenklasse wordt gemaakt, zich beter zou ontfermen over de zwaksten in de samenleving: 'Dat is de sleutel tot een goed beleid, zowel repressief als preventief.'

Gaea Schoeters studeerde af als tolk maar werkt vooral als journalist, regisseur en scenarist. Ze schreef de romans *Meisjes*, *Muslims* en *Motoren*, *De Kunst Van Het Vallen* en *Diggers*, maar ook muziektheater voor *Private View* en *Het Kanaal*. Daarnaast schrijft ze als opiniemaker voor *De Standaard* en *Rekto Verso*.

Wat is veiligheid? Wat bedoelen wij? Werkelijke veiligheid is sociale zekerheid, gezondheidszorg, onderwijs, bejaardenzorg, leefmilieu, verkeersveiligheid: dat zijn de factoren die ervoor zorgen dat mensen zich op lange termijn veilig voelen in een maatschappij. Kortom: een welvaartsstaat. Helaas beschouwen we veiligheid vooral als het oplossen van terreur. Is dat de correcte definitie? In elk geval is het de definitie die alle politieke partijen op dit moment hanteren, in hun discours hebben ze het over het beveiligen van de meerderheid, de middenklasse van blanken, zeg maar het belangrijkste kiespubliek. Door de klemtoon van het veiligheidsbeleid op de gemiddelde burger te leggen wordt wie aan de rand leeft het probleem, zodat de afstand tussen de mensen aldoor groter wordt en een oplossing moeilijker te vinden.

Op dit moment vullen de partijen **het veiligheidsthema veel te repressief** in. Nochtans is dat contraproductief. Bovendien zijn de maatregelen vooral optisch: legoblokken in de straat of de soldaten in de stations. Deze maatregelen hebben weinig reële impact en houden vooral het idee in stand dat we continu in onveiligheid leven. Het is de aloude logica van de wapenwedloop: om te voorkomen dat je buur inbreekt, zet je een hoger hek, maar zal hij een hogere ladder kopen waarop jij weer je hek moet verhogen. In plaats daarvan zou je ook aan een goede relatie kunnen werken.

Eigenlijk is onze wereld heel veilig. Toch bepaalt het onveiligheidsgevoel elk debat. Je kunt geen tv-uitzending zien of veiligheidsri-

sico's zijn het thema. Tachtig procent van de Duitsers is bang om te sterven in een aanslag; het reële risico is een op vier miljoen. Door vanuit terreur en radicalisering te werken polariseren we de maatschappij, de moslimbevolking wordt gestigmatiseerd en de problemen zullen toenemen. Aan de basis van de radicalisering ligt een gebrek aan kansen, dat resulteert in een gebrek aan betrokkenheid bij een gemeenschappelijk project. Als we niet aan betrokkenheid werken, plooit elke gemeenschap zich in een conservatieve reflex terug op zichzelf, zeker als die gemeenschap constant gestigmatiseerd wordt, want mensen zijn loyaal aan hun gemeenschap. Dus in plaats van te verbinden zijn we aan het splitsen. Zo beschadigen we het sociale weefsel steeds meer.

Helaas is werken aan betrokkenheid electoraal niet interessant, het is een langetermijnoplossing, na zes jaar investeren ben je er nog niet, je moet denken in generaties. En het wil zeggen dat je moet investeren in mensen die we zijn gaan beschouwen als een probleem. Of erger nog: een vijand.

Veiligheid anders invullen betekent meer nadruk leggen op preventie en wijkwerking. Helaas zijn daar veel middelen weggehaald om het 'terreurbeleid' te financieren. De soldaten op straat kostten ons meer dan 120 miljoen. Dat bedrag had kunnen gaan naar onderwijs, of naar preventie, jeugdwerk, gemeenschaps-wachten. Veel mensen op het terrein, ook binnen de politiediensten, geloven daarin; de visie van experts staat vaak haaks op wat de politici willen. Cruciaal is **de nadruk leggen op de zwaksten** in de samenleving; dat is de

Veiligheid moeten we anders definiëren

STEFAN DEWILDE

sleutel tot een goed beleid. Die kwetsbaarste groepen zitten aan de rand van de samenleving waar ze gevoelig zijn voor armoede, drugs, kleine criminaliteit. Helaas zien zij door het gevoerde discours de politie als een gevaar in plaats van als beschermers; dat helpt de zaak niet vooruit.

Natuurlijk komen we er niet met lief zijn alleen. Gemeenten moeten zoeken naar de juiste balans tussen repressie en preventie. Mensen moeten zich in hun omgeving veilig voelen eer preventie kan werken. Veiligheid is trouwens niet in hoofdzaak de taak van de politie, want de echte risico's die we als burgers lopen, hebben te maken met verkeer, met fietsveiligheid, ruimtelijke ordening, een gezonde mix in een wijk, het sociale weefsel. We dragen ook zelf verantwoordelijkheid, denk maar aan zwerfvuil of sluikestorten, verkeersagressie door te snel te rijden of dubbel te parkeren. Er zijn zoveel ergernissen die op te lossen zijn door betrokkenheid; dat verlicht ook meteen het subjectieve onveiligheidsgevoel.

Naast goede buurtwerking en accuraat optreden moet er een gevoel van maatschappelijke betrokkenheid en inclusie zijn, dat loopt vaak al fout in het onderwijs en het kan alleen rechtgetrokken worden door buitensporig te investeren in de probleemgroepen. Het is de enige oplossing. In het onderwijs kun je de cyclus doorbreken. Daar laten we nog veel kansen liggen, net zoals in het werken met moeders. Dikwijls luidt de redenering dat va-

ders invloed hebben op hun problematische zonen, maar de eerste jaren worden kinderen opgevoed door hun moeders, bij hen moet er een mentaliteitswijziging komen. Omdat jongens geleerd wordt zo snel mogelijk materieel voor het gezin te zorgen, is er veel uitval in het onderwijs. Waarom zouden we gezinnen met studerende jongeren niet beter ondersteunen? Gemeenten kunnen investeren in kleine initiatieven waardoor bijvoorbeeld jonge vluchtelingen hun talenten kunnen ontwikkelen voor zichzelf, maar ook voor onze maatschappij.

Politie, gemeenschapswacht of andere buurtwerkers vangen signalen op die ze onderling moeten uitwisselen, ook met mensen in de preventie, ook de jeugdrechter, zolang er maar een overlegmodel ontstaat voor informatieuitwisseling, in alle richtingen. Gemeenten moeten daarin investeren, kijk maar naar Mechelen, het meest positieve verhaal waar tegelijk is ingezet op repressie, overleg en sociale cohesie. Daar is geen voedingsbodemp voor radicalisering. Maar laat ons niet alleen daarop focussen: veiligheid is zoveel breder. En als we werkelijk aan veiligheid willen werken, zouden we het eigenlijk moeten schrappen als electoraal thema, zodat we de reële problemen kunnen aanpakken op lange termijn, in plaats van te proberen scoren tegen de volgende verkiezingen. Dat gaat alleen maar ten koste van de echte veiligheid. ■

MARLIES VAN BOUWEL IS HOOFDREDACTEUR LOKAAL

Een andere manier van organiseren met autonomie als sleutelwoord!

Laat medewerkers zelf hun werk organiseren en kom tot een hogere productiviteit en kwaliteit.

Dit boek leidt de lezer stap voor stap door het complexe, maar boeiende verhaal om lokale besturen uit hun bureaucratische cocon te halen en te transformeren tot een flexibele organisatie.

Meer info?

BESTELLEN?

Dat kan via www.politeia.be of info@politeia.be

politeia

**BLIJFT DE BRANDWEER
VOOR EEUWIG
BRANDJES BLUSSEN
EN MENSEN REDDEN?
MISSCHIEN MOETEN WE
ONZE WAARDE WEL
HERDEFINIËREN NAAR
DIENSTVERLENING DIE
DE CONTINUÏTEIT VAN
DE MAATSCHAPPIJ KAN
GARANDEREN. ”**

Bert Bruggemans, commandant van
brandweerzone Antwerpen

Apérogesprekken voeden Brecht

Brecht wilde de omgevingsanalyse volledig klaar hebben, zodat de politieke partijen elkaar in de verkiezingsdebatten met kennis van zaken tegemoet zouden treden. Bovendien wilde het personeel in dit project, met algemeen directeur Annemie Marnef voorop, de lat graag hoog leggen. Brecht zet in heel zijn werking in op projectwerken, waarmee ondertussen iedereen vertrouwd geraakt.

Zes jaar geleden gebeurde in Brecht voor het eerst een omgevingsanalyse in het kader van de BBC. Deze keer is het personeel veel eerder van start gegaan: 'Vorig jaar in september hebben de diensten intern een analyse gemaakt na een gezamenlijke informatiesessie,' zegt algemeen directeur Annemie Marnef. Alle cijfers en bevindingen werden tegen de lat van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen gelegd. Samen met zijn collega van Welzijn Kris Van Dijk is duurzaamheidscoördinator Peter Budts hier al lang mee bezig: 'We hebben studiedagen en informatiesessies gevolgd bij de Noord-Zuiddienst van de provincie en bij de VVSG. Om die duurzame-ontwikkelingsdoelen meer met het beleid te verstrengelen hebben we een stappenplan opgesteld voor de politici en dit bekendgemaakt bij de collega's. De duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen zijn ideaal om richting te geven aan hun dagelijkse taken. Ze zijn zo uitgebreid dat iedereen er wel mee bezig is.' Communicatieambtenaar An Van De Mierop

heeft de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen in mei vorig jaar in het informatieblad van Brecht voorgesteld: 'Sindsdien gebruiken we de iconen bij elk artikel, zo zien de lezers bij elk artikel meteen de doelstelling. Op die manier geraken ze ermee vertrouwd.'

De objectieve cijfers die de gemeente- en OCMW-diensten verzamelden en de tendenzen die zij voor de toekomst zagen, gaven ze door aan stafmedewerker Tinne Rombouts.

Vervolgens was het de beurt aan de adviesraden die ook gestimuleerd werden om de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen in hun advies te integreren. Dit gebeurde door elk vijf van de zeventien doelstellingen te kiezen als rode draad voor nieuwe actiepunten. 'Zo kon de cultuurraad als actie voor het milieu kindertheater voorstellen over de vermindering van CO₂,' Annemie Marnef wist dat het een uitdaging zou worden, want de adviesraden werd zelden gevraagd om domeinoverschrijdend te denken. Maar een mobiliteitsraad die nadenkt over

Tinne Rombouts:

'Het is echt boeiend wat een gemeente doet. Als modale burger kom je meestal alleen met de gemeente in contact voor je identiteitskaart of bouwvergunning, maar met dit document kun je de gemeente echt leren kennen.'

Deel mooie voorbeelden
of sterke praktijken met
#LokaalDNA

de strijd tegen armoede, levert heel vernieuwende ideeën op. Die ideeën en adviezen moesten eind 2017 in het gemeentehuis aankomen.

Luxehapjes

Begin dit jaar begon het personeel aan de voorbereidingen van de apérogesprekken die net voor Pasen op een avond van half zes tot half acht werden gehouden. Dit was de laatste stap in het verzamelen van informatie voor de omgevingsanalyse.

De honderd deelnemers werden eerst geselecteerd op basis van hun naam die op die van een van de deelgemeenten Brecht, Sint-Lenaarts of Sint-Job-in-'t-Goor lijkt. Op de avond zelf verschenen onder andere een veertienjarige Joppe, een Lena van in de dertig en een iets oudere Brecht.

Vervolgens kregen de mensen met het huisnummer 29 of 60 (naar het postnummer van Brecht) een uitnodiging. Omdat er eerst maar weinig reactie kwam, kregen vervolgens ook de huisnummers 2, 6 en 9 een uitnodiging. Toen was er opeens zoveel animo voor de apérogesprekken dat er gegadigden geweigerd moesten worden.

‘Omdat we de gesprekken aan tafel en later tijdens de speeddate op een hoger niveau dan het strikt persoonlijke wilden krijgen, hebben we de mensen bij de start van de avond ook een papieren ei gegeven waarop ze hun eigen ei kwijt konden,’ glimlacht Annemie Marnef. ‘Iedereen heeft daar gretig gebruik van gemaakt, we wisten dat anders toch alle kleine ergernissen tijdens de gesprekken naar boven zouden komen, we wilden voorkomen dat de boom voor hun oprit de avond zou beheersen. Alle eieren hebben we later in een mandje opgehaald en verwerkt in ons systeem voor klachtenopvolging.’ Aan twaalf tafels zaten telkens acht mensen, niet per twee zoals ze waren uitgenodigd, maar via toegewezen plaatsen. Soms moesten mensen daardoor uit hun comfortzone komen, maar achteraf bleven ze kletsen met hun nieuwe kennissen. Iedere tafel had een moderator van het gemeente- of OCMW-personeel die het thema mee had voorbereid. Voor die moderators hadden Peter Budts en Kris Van Dijck ook nog

Annemie Marnef:
‘We moeten die stempel van duffe ambtenaar kwijt. De mensen moesten eens weten hoe dynamisch ons team is, hoe vernieuwend we bezig zijn.’

een reeks stellingen opgemaakt, zodat ze een aanknopingspunt hadden om het gesprek aan hun tafel gaande houden. Het geheel was deftig omkaderd met overvloedig veel hapjes en drankjes. Al bij binnenkomst werden de mensen onthaald door een acteur die hen tijdens de opwarmingsoefening zover kreeg elkaars rug te masseren. Alle honderd mensen deden mee, het ijs was gebroken. Vervolgens kwamen de hapjes aan een hoog tempo, terwijl telkens twee tafels aan de slag gingen met een van deze thema's: 'Mijn lijf, mijn zaak... of toch niet?', 'Werk in eigen gemeente', 'Van openbare weg naar publieke ruimte', 'Hoe kansengroepen activeren?', 'Brecht: bruisend centrum of dooie akker?' en 'Van veld tot bord'. Om kennis te maken met het thema en elkaar en om er een afwisselende avond van te maken, begon elke moderator zijn tafelgesprek op een andere manier, na dertig minuten schoof deze door. Zo kon iedere deelnemer twee verschillende thema's bespreken.

Annemie Marnef: 'Op het einde was er nog een speeddate, waarbij iedereen een tiental vragen aan iemand anders voorlegde. Dit waren duidelijke vragen zoals "Mogen er nog windturbines bij" of "Lig je soms ergens wakker van". Zo probeerden we te polsen naar wat er nog leeft. Tot besluit was er ook een evaluatievraag, zodat we ineens wisten wat de deelnemers van de gesprekken vonden.'

Dynamische ambtenaren

Tinne Rombouts kreeg naast de informatie uit de interne analyse en de adviesraden zo ook uit de apérogesprekken veel input voor het verslag dat ze ook heeft opgesteld volgens de zeventien duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen: 'Het uitgebreid onderdeel over de apérogesprekken met elke actie die naar voren is gekomen, sturen we binnenkort op naar alle honderd deelnemers.' Tijdens het zoeken naar structuur in alle gegevens ontdekte Tinne Rombouts zelf dat de gemeente en het OCMW met meer bezig zijn dan ze dacht: 'En bovendien is het echt boeiend wat een gemeente doet. Als modale burger kom je meestal alleen met de gemeente in contact voor je identiteitskaart of bouwvergun-

ning, maar met dit document kun je de gemeente echt leren kennen.' Zo blijkt dat Brecht een sterk vergrijzende bevolking heeft, maar ook dat het bevolkingsaantal sterk toeneemt. 'Daarop moeten we met de voorzieningen anticiperen,' zegt Annemie Marnef. Iedereen is verrast door de bron van ideeën die ze hebben aangeboord, dit najaar willen ze verder nadenken over hoe ze inspraak in de toekomst kunnen aanwenden.

Volgens Annemie Marnef wilde het personeel heus niet de huidige bestuursploeg evalueren: 'Maar ik hoop dat iedereen het document grondig leest, zodat mensen weten waarmee het bestuur bezig is. Op de avond van de apérogesprekken zelf hebben we al via de sociale media gecommuniceerd. Nu kunnen de politici met de volledige omgevingsanalyse aan de slag, zij moeten de maatschappelijke tendenzen eruit halen, een nieuw beleid gestalte geven of hun beleid aanpassen aan die tendenzen. We wilden van het inspraakmoment vooral geen politieke avond maken, het was een initiatief dat de administratie de politici als deel van haar beleidsvoorbereidende taak wil aanreiken.'

Een vooruitstrevende inspraakavond organiseren voelde goed voor het personeel dat hierdoor het eigen imago kon opkrikken. 'We moeten die stempel van duffe ambtenaar kwijt. De mensen moesten eens weten hoe dynamisch ons team is, hoe vernieuwend we bezig zijn,' zegt directeur Marnef. Volgens haar heeft die dynamiek veel te maken met de integratiebeweging van gemeente en OCMW: 'We hebben andere talenten van elkaar leren kennen. En door de mensen samen te brengen ontstaan goede en nieuwe ideeën. Normaal ben je allemaal met verschillende zaken bezig, door samen te werken ontstaat er een gezonde flow. Daarom werken we voor andere zaken ook meer in clusters, aan projecten voor een specifiek doel.' Het volgende project? De verkiezingen, en daarna volgen het nieuwe gemeentehuis en een nieuwe school, maar vóór die tijd moeten de technische diensten nog verhuizen. Voilà, weer een project! ■

MARLIES VAN BOUWEL IS HOOFDREDACTEUR VAN LOKAAL

Met beperkingen in de raad

TIM DIRVEN

De samenleving is niet aangepast aan mensen met een beperking, de politiek is dat al helemaal niet, maar wordt het wel als het van Dorien Meulenijs in Leuven of Hilde Stevens in Ardoorie afhangt.

‘Als er een pilletje zou bestaan waardoor ik mijn beperking zou verliezen, ik zou het niet nemen,’ zegt het Leuvense OCMW-raadslid Dorien Meulenijs. ‘Mijn beperking bepaalt zo mijn identiteit dat ik niet meer zonder kan. Ook in de politiek sta ik sterk dankzij mijn beperking. Het is soms lastig, maar mijn beperking maakt duidelijk hoe de toegankelijkheid in de samenleving moet verbeteren.’ Na haar studies geschiedenis aan de universiteit van Leuven is Dorien Meulenijs in die stad blijven wonen, alleen in een appartement, in een project zelfstandig wonen. Ze werkt op de afdeling diversiteit en gelijke kansen, ondergebracht in de gemeentelijke vzw Divers Leuven. Voor ze straks naar de OCMW-raad vertrekt, moet ze de assistentie nog oproepen om haar met toilet en kleding te helpen. ‘Dat is het moeilijkste,’ zegt Dorien Meulenijs en volgens haar ligt daar de verklaring waarom er zo weinig mensen met een beperking in de politiek gaan. ‘Er zijn zoveel financiële en praktische drempels. Ik werk zestig procent, maar sinds ik als OCMW-raadslid presentiegeld krijg, verlies ik het grootste deel van mijn integratietegemoetkoming. Nog een beetje meer vergoeding en ik heb geen recht

meer op sociale tarieven voor elektra en zo meer, terwijl mijn kosten hoog zijn. Daarnaast moet je al heel sterk staan en de dingen heel goed kunnen verwoorden. Als alle andere mensen elkaar de hand schudden, krijg ik vaak een klopje op mijn hoofd. Dat is uit onwetendheid, dat besef ik, maar het vormt wel een drempel om in de politiek te stappen. Hetzelfde geldt voor de werkvloer. Onze afdeling moet er open voor staan, het is zelfs een meerwaarde. En daarom zeg ik het ook telkens op het werk. Maar in de politiek heb ik de neiging er niet te veel over te praten, ik ben bang dat het dan tegen mij zal worden gebruikt.’ Toch is ze ambitieus, Dorien Meulenijs droomt op termijn van een schepenambt: ‘Structureel moet er nog veel veranderen.’ Toch had ze als tiener eerder de neiging zich af te zonderen van mensen met een beperking: ‘Ik wilde niet in een hokje worden gestoken. Maar als je zelfstandig wilt leven of uitgaan, kom je veel problemen tegen. Zo zijn

maar dertig procent van de handelszaken toegankelijk. Door die obstakels ontmoette ik meer mensen met een beperking en leerde ik ook een groepsgevoel kennen. Als student heb ik me daarom al vrij snel geëngageerd om

de toegankelijkheid te verbeteren. Voor de vzw Hidden City ondernamen we sensibiliserende acties voor de toegankelijkheid van horeca. Die organisatie werd geleid door Brecht Provoost, een man met een beperking die dezelfde ideeën had, dezelfde visie op de maatschappij, en die wist wat toegankelijkheidsbeleid moest zijn. Hij heeft me geïntroduceerd in de adviesraad Toegankelijkheid die hier in Leuven al twintig jaar bestaat, ik ben er ondertussen als

het ware de brug tussen de adviesraad en de stadsdiensten. Iedereen heeft een specifieke beperking. Het voordeel van de adviesraad is dat je breder leert kijken, voor rolstoelen zijn er liefst geen trottoirranden maar voor een blinde geeft zo’n rand richting. Het compromis is een drempel van een centimeter

Dorien Meulenijs:
‘Als alle andere mensen elkaar de hand schudden, krijg ik vaak een klopje op mijn hoofd. Dat is uit onwetendheid, dat besef ik, maar het vormt wel een drempel om in de politiek te stappen.’

Elke inwoner moet zich zelfstandig kunnen verplaatsen

Hilde Stevens zit sinds kort ook in de OCMW-raad, in Ardoois als oppositielid. Zes jaar geleden stond ze op de achtste plaats op de lijst Samenplus. Als CD&V'er in hart en nieren voelt ze zich er altijd welkom, haar partij staat open voor mensen met een beperking. Buiten de politiek engageert Hilde Stevens zich nog in verenigingen: 'Ik wil de mens centraal plaatsen en me inzetten voor mijn gemeente. Elke inwoner verdient een stem.' Ze wil aanspreekbaar zijn onder het motto 'Goedendag zeggen kost geen geld'.

Ook voor Hilde Stevens moeten thema's zoals toegankelijkheid en mobiliteit nog meer onder de aandacht komen. 'Het is een must dat elke inwoner mobiel is en zich zelfstandig kan verplaatsen. Sommige straten en wandelpaden moeten goed onder handen genomen worden, het is niet evident om je hier met een rolstoel te verplaatsen. Iedereen heeft baat bij veiligere en goed onderhouden wegen.' Daarom vindt ze het belangrijk dat er ook mensen met een beperking actief zijn in de politiek. Maar dat het geen evidentie is, merkte ze meteen al bij de installatievergadering: 'De eedaflegging vond plaats op de eerste verdieping in een gebouw zonder lift.' Hilde Stevens liet zich niet van haar voetstuk blazen en klauterde letterlijk op handen en voeten naar boven. Ook congressen van de VVSG zijn niet gemakkelijk te bereiken, hiervoor moet ze steevast haar collega's inschakelen.

Toegankelijkheid en mobiliteit wil ze zo gauw ze verkozen is, meer in de kijker zetten: 'Ook voor minder mobiele senioren die graag willen genieten van de frisse buitenlucht is het niet evident om in hun rolstoel buiten te komen. De seniorenraad heeft het probleem van toegankelijkheid en mobiliteit al aangekaart.' Wie het bolletje naast haar naam kleurt, wil ze niet teleurstellen. Dat de sociale en joviale Hilde Stevens hard kan werken, heeft ze de voorbije jaren bewezen door aanwezig te zijn op bijna alle fractievergaderingen, gemeenteraden en andere bijeenkomsten.

LISA BEKAERT IS VVSG-STAGIAIRE

zodat je er ook gemakkelijk met een rolstoel overheen kunt.'

'Door in contact te treden met beleidsmakers merkten ook andere mensen dat ik duidelijke ideeën had voor mensen met een handicap. Politiek is trouwens de enige manier om dingen op metaniveau te veranderen. Natuurlijk betekent politiek ook compromissen sluiten, toch blijft het volgens mij het beste middel om dingen te verbeteren.'

'Toen Brecht Provoost, die OCMW-raadslid was, in mei 2015 opeens overleed, bleven we verweesd achter, want nu zou niemand nog opkomen voor de mensen met een beperking. Dat mocht niet gebeuren, en daarom heb ik toen mijn interesse getoond aan Mohamed Ridouani. Omdat ik niet de eerste opvolger was, kon ik pas anderhalf jaar geleden OCMW-raadslid worden. Het was wel even zoeken, want het OCMW richt zich toch tot een andere doelgroep. Toegankelijkheid was niet meer het enige wat van tel was. Je verkent er echt de hele samenleving en in die zin is het OCMW een mooie opstap, het maakt alles zeer tastbaar. Bovendien vertegenwoordig ik de SP.A in het Bijzonder Comité Sociale Dienst. Dat is heel interessant, want je leert er de wetgeving kennen. Zo kan ik me verdiepen in die interessante thema's over de meest kwetsbare mensen.'

Het leven van Dorien Meulenijzer vergt veel organisatie. 'Als ik zoals vanavond om half acht een vergadering heb, dan moet ik al om vier uur thuis zijn. Ik heb die tijd nodig om van locatie te veranderen en een ander hoedje op te zetten. Laatst hoorde ik: "Dorien is overal en nergens." In feite is dat een compliment, maar het betekent ook dat ik veel tussen verschillende groepen cirkel en veel tijd nodig heb voor praktische zaken. Als ik om half tien op mijn werk wil zijn, moet er al verpleging komen om kwart over zeven. Ik moet overal veel meer tijd voor inplannen, zeker om het werk met de politiek te combineren. Ik kan altijd assistentie oproepen, maar in dit project kom je dan in een wachtrij terecht die vijf maar ook 35 minuten kan duren. Dat is mijn grootste bron van stress én volgens mij de grootste uitdaging voor iemand die in de politiek zit.'

Tijdens de OCMW-raad is het optillen van de dossiers nog het moeilijkst: 'Tijdens een vergadering moet ik soms 150 dossiers pak-

Dorien Meulenijsz:

'Terwijl thuis alles op mij is afgestemd, is het voor mij soms moeilijk naar een partijvergadering te gaan. Een receptie is voor een blinde dan weer lastiger, iemand die niet ziet, heeft het moeilijker om te netwerken.'

ken, dat is fysiek zwaar voor mij. Terwijl thuis alles op mij is afgestemd, is het voor mij soms moeilijk naar een partijvergadering te gaan. Een receptie is voor een blinde dan weer lastiger, iemand die niet ziet, heeft het moeilijker om te netwerken.'

Een politicus met beperking heeft recht op ondersteuning en een vertrouwenspersoon. Dorien Meulenijsz heeft

geen vertrouwenspersoon nodig. 'Ik bel wel als de deur niet open is. Meestal is er bij de vergadering wel iemand die mijn jas komt uitdoen. Soms helpt de maatschappelijk werker me bij het aangeven van de dossiers, ze haalt dan elke keer een stapeltje en legt dat voor mijn neus. We werken nu digitaal met een tablet, vroeger was dat met een laptop en dat was moeilijker. Hoe gedi-

gitaliseerder de dingen zijn, hoe beter voor mij. De spraakherkenning is al zo uitgebreid dat het me veel kan helpen.' Dorien Meulenijsz zou tijdens een vergadering liever een assistent dan een vertrouwenspersoon hebben, bij een marathonvergadering heeft ze immers wc-assistentie nodig. ■

MARLIES VAN BOUWEL IS HOOFDREDACTEUR VAN LOKAAL

voor een **accurate** en **efficiënte** bedeling

Uw ongeadresseerd drukwerk accuraat, betaalbaar én ecologisch vriendelijk bedield? Met of zonder opmaak en drukken? Dat kan voortaan ook voor uw gemeente!

Persoonlijke service dragen wij hoog in het vaandel. Neem vrijblijvend contact met ons op, u merkt dadelijk het verschil.

Uw partner voor kwaliteitsvolle bedelingen!

Turnhoutsebaan 185 bus 1
B-2970 Schilde
0800 64 400
info@vlaamsepost.be
www.vlaamsepost.be

Het nieuwe gemeentehuis

Sint-Gillis-Waas is een gemeente van een kleine 20.000 inwoners, gelegen in het Waasland. Op 22 januari is het nieuwe gemeentehuis er in gebruik genomen. Het ligt midden in een stadspark. Door gebruik te maken van groene gevelstenen zet het groene van het park zich voort op de gevel. Om het ecologische karakter kracht bij te zetten heeft het gemeentebestuur gekozen voor een boorgat-energie-opslagsysteem, waarbij warmte-uitwisseling met de bodem plaatsvindt. Ook is er een groendak van 626m² en is het hele gebouw verlicht met led.

Het nieuwe gemeentehuis is vlot bereikbaar met aangelegde paden door het park.

De ticketzuil aan het onthaal begeleidt de burger naar het juiste loket, maar mensen kunnen dikwijls ook al gewoon terecht bij de onthaalmedewerkers. Er zit ook niet de hele dag iemand achter elk loket. Wanneer iemand een specifieke medewerker nodig heeft, dan wordt die opgeroepen uit het backoffice via het klantenbegeleidingssysteem. De medewerker laat het werk in het backoffice even liggen en gaat naar de wachtruimte voor het gesprek met de bezoeker, al kunnen ze ook samen in een afgesloten ruimte gaan zitten.

De wachtruimte ligt centraal, je hebt er een uitzicht over het hele gebouw. Alle dienstverlenende diensten zitten ook op de benedenverdieping, zodat bezoekers zich niet verloren voelen in het gebouw.

GERBEN VAN NEYGHM BEELD STEFAN DEWICKERE

Naast de gewone loketten zijn er gespreksruimtes voor persoonlijke aangelegenheden.

De centrale wachtruimte is heel open.

Alleen voor persoons- en grondgebonden thema's zijn er loketten.

Het nieuwe gemeentehuis heeft een groene buitenkant.

Europa geeft Turnhout

vliegwiel voor stedelijk beleid

Hoe breng je Europa dichterbij de mensen? Turnhout deed het aan de hand van het Pop Up Europa-aanbod, een educatief, door de Europese Commissie bekroond concept van de provincie Antwerpen dat bestaat uit vier weken lang een marktkraampje, lezingen, evenementen, tentoonstellingen en films over Europa.

Turnhout organiseerde op 7 april een Europese ontdekkingsstocht langs Europees gefinancierde stadsprojecten. De fietsers kwamen langs de vernieuwde stationswijk en Begijnveldekens, ze kregen de nieuwe kaai en de omgeving van de jachthaven te zien, ze bezochten de stadsboerderij geïntegreerd in de zelfoogstboerderij en The Box waar de stad jonge ondernemers ondersteunt met uitgewerkte infrastructuur. Als kers op de taart bezocht een uitgebreide groep de Grote Markt.

Europese verhalen vertellen

De hele dag konden de fietsers en wandelaars met de stedelijke ambtenaren en met de burgemeester praten over hoe deze stadsprojecten tot stand zijn gekomen, wat de rol van Europa hierin was en hoe deze middelen het stedelijk beleid in Turnhout mee vorm hebben gegeven. Het is vooral een positieve boodschap over Europa en dat is nodig, zoals een deelnemer zegt: 'We horen altijd dat Europa het de lidstaten moeilijk maakt en veel eisen stelt. Vandaag zien we een Europa dat een gemeenschap veel mogelijkheden biedt.'

Voor burgemeester Eric Vos laat Europa concrete sporen achter: 'Dat is de intrinsieke waarde van wat we vandaag zien, het nabije Europa dat iets betekent voor onze stad en onze inwoners.'

Concrete verhalen vormen een krachtig signaal. 'Ik wist niet dat er in Turnhout zoveel gebeurde met Europese steun,' zegt een dappere fietser. Naast de initiële verwondering valt het de deelnemers ook op dat deze middelen ingezet worden om op lange termijn zaken te realiseren.

Hefboom voor stedelijk beleid

Turnhout zet al een aantal jaren in op het werven van Europese middelen, daarvoor is een Europawerkster ondergebracht bij de strategische cel van de stad. Burgemeester Vos: 'Europese projecten worden gescreend op basis van ons bestuursakkoord en beleidsdoelstellingen. Zo gebruiken we die Europese middelen als vliegwiel voor ons beleid.'

Benaderden verschillende sectoren vroeger de Europese projecten ad hoc, nu krijgen ze een veeleer strategische aanpak. Vooral de fondsen uit het co-

hesiebeleid (Interreg, ESF, EFRO) zijn gegeerd. Maar de Europese aandacht binnen de administratie gaat verder dan enkel de middelen, want deze projectfinanciering betekent ook samenwerken met andere steden. 'Zo kun je veel van anderen leren, en bovendien krijg je financiering voor projecten die je normaal vanuit je kerntaken niet aan zou kunnen,' zegt Turnhouts projectmanager Hugo Meeus. Gezamenlijk cohesieprojecten uitvoeren betekent ook je stad Europees profileren, wat Turnhout tot een aantrekkelijke stedelijke partner maakt voor toekomstige projecten.

Verbetering mogelijk

Terwijl binnen de lidstaten stemmen opgaan om het cohesiebeleid terug te schroeven en de middelen voor het Europese regionale beleid effectief aan te wenden om de regionale verschillen tussen de lidstaten weg te werken, klinkt vanuit stedelijk perspectief een ander geluid. Al noemt hij solidariteit belangrijk, toch pleit de burgemeester voor een behoud van de verscheidenheid binnen de cohesiefondsen. Ook voor steden in Vlaanderen. Toch is het

Eric Vos: 'Europa laat heel concreet sporen achter. Ik denk dat dat de intrinsieke waarde is van wat we vandaag zien, dat Europa nabij is en dat het iets betekent voor onze stad en onze inwoners.'

niet altijd evident Europese middelen van het cohesiebeleid aan te wenden. De regels verschillen sterk per projectoproep, de administratieve last is behoorlijk groot. Een grotere betrokkenheid van de lokale besturen in de procedure van besluitvorming vormt een laatste belangrijke aanbeveling naar de Europese Commissie. Maar burgemeester Vos plaatst dit in perspectief: 'Een sterke Europese gemeenschap als baken van onze ideologie en maatschappij blijft absoluut nodig, maar dat klinkt natuurlijk

heel abstract. Als je dat vertaalt naar wat het vandaag betekent voor mensen in Vlaanderen, dan worden de Europese middelen als impuls heel mooie verhalen.' ■

BERT JANSSENS IS VVSG-COÖRDINATOR EUROPA EN INTERNATIONAAL

Dit project is onderdeel van Local and Regional Dialogues in cohesion policy van de Europese koepel voor lokale besturen CEMR, dat gesteund wordt door de Europese Commissie.

Brussel 3 juli

Bezoek de Europese Commissie en de Raad

Bent u als lokaal mandataris bevoegd voor Europese Zaken en wilt u meer weten over de Europese besluitvorming en over het huidige en toekomstige cohesiebeleid? Dan kunt u op 3 juli (9.30-13.30 uur) de Europese Commissie in Brussel bezoeken. Het bezoek staat ook open voor Europawerkers van gemeenten die hun politiek mandataris vergezellen. U woont niet alleen de inleiding en het debat (met voldoende ruimte voor vragen) over Europa en het cohesiebeleid bij, maar bezoekt ook het nieuwe gebouw van de Raad van de Europese Unie. Het bezoek is gratis, maar u moet om veiligheidsredenen wel vooraf registreren via https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/3_juli

Het bezoek wordt georganiseerd door de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België in samenwerking met de VVSG. Voertaal van het bezoek is het Nederlands. Meer informatie? bert.janssens@vvsb.be of 02-211 56 13

di 4 sep 2018

12:30–16:00

Inspiratielunch

Kunst &

TICKETS €15

Lokaal

beleid

EEN ONTMOETING TUSSEN
KUNSTPROFESSIONALS
EN BELEIDSMAKERS

Het TheaterFestival

Antwerpen

Basisbereikbaarheid in de Westhoek

Vlaanderen heeft de basismobiliteit losgelaten en gaat voor het vraaggestuurde model van basisbereikbaarheid. Gemeenten krijgen een belangrijke stem in hoe het collectieve vervoer plaatselijk vorm krijgt. Elke gemeente zal deel uitmaken van een van de negentien vervoerregio's. Sinds twee jaar loopt er een proefproject in vier regio's. De Westhoek is er een van.

De basismobiliteit, destijds door mobiliteitsminister Steve Stevaert in de markt gezet, wilde iedere Vlaming dicht bij huis toegang geven tot het openbaar vervoer van De Lijn. Het aanbodgestuurde model stootte op de grenzen van de financiële haalbaarheid en raakte nooit volledig ingevuld. Gaandeweg groeide bij mobiliteitsexperts en beleidsmakers de overtuiging dat een ander model zich opdrong, zeker gezien de budgettaire krapte. Het idee van de basisbereikbaarheid kreeg vorm. Eind 2015 beslisten minister Ben Weyts en de Vlaamse regering voluit voor dat nieuwe model te gaan. De belangrijkste principes van de basisbereikbaarheid zijn het vraaggestuurde werken en het opzetten van een collectief vervoersysteem met vier lagen. Het treinnet is de ruggengraat van het model. De tweede laag is het kernnet van De Lijn dat (voor)stedelijke en gemeentelijke kernen met elkaar verbindt en attractiepolen bedient. Een

aanvullend net moet reizigers naar die corridors brengen. Het vervoer op maat ten slotte levert zeer lokale, particuliere vervoeroplossingen.

Vragende partij

Bij het vormgeven van het aanvullende net en het vervoer op maat – de twee onderste lagen van het model – krijgen de lokale besturen een belangrijke stem. Dat gebeurt in de vervoerregio, er zullen er negentien zijn in Vlaanderen. Die gaan vanaf komend najaar aan de slag. Sinds twee jaar lopen vier regio's proef: de Westhoek, Mechelen, Aalst en recenter ook Antwerpen. Peter Roose, burgemeester van Veurne, zit de vervoerregioraad Westhoek voor. 'Wij hebben niet lang moeten nadenken om ons kandidaat te stellen als proefregio. De Westhoek heeft wel treinverbindingen met Gent en Kortrijk en verderop met Brussel en Antwerpen, en er zijn enkele klassieke buslijnen, maar al bij al is het

openbaarvervoeraanbod ook met het systeem van de basismobiliteit vrij beperkt. Het belbussysteem werd nooit volledig ontplooid en er is de voorbije jaren nog regelmatig in gesnoeid. We waren vragende partij om zelf mee te denken en voorstellen te doen voor een flexibeler, eenvoudiger en misschien zelfs goedkoper systeem dat toch beter tegemoetkomt aan de vragen van onze inwoners.'

Inspraak in het kernnet

De Westhoek telt achttien gemeenten. Ieper is de grootste stad, gevolgd door Diksmuide, Poperinge en Veurne, maar er zijn ook veel afgelegen dorpen en gehuchten. De burgemeesters komen iedere maand bijeen in het Westhoekoverleg, de OCMW-voorzitters zitten maandelijks samen, er is een vergadering van de gemeentesecretarissen, de vervoerregio kon dus op een goede basis van start gaan. In de vervoerregioraad zetelen naast de

STEFAN DERVIKRE

achtien gemeenten het Vlaamse departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen, De Lijn, de NMBS en de provincie. Een werkgroep van de mobiliteitschepenen en de mobiliteitsambtenaren doet het voorbereidende werk voor de raad. Hoewel de klemtoon van de vervoerregio op het aanvullende net en het vervoer op maat ligt, kreeg de raad ook inspraak in het kernnet van De Lijn. Burgemeester Roose: 'De Lijn heeft zich zeer constructief

opgesteld. Het was voor de vervoermaatschappij een kans om alle vragen die ze de voorbije jaren vanuit de verschillende gemeenten kreeg op de regiораad te bespreken. Ze heeft alle cijfers over het aantal reizigers op de verschillende lijnen op tafel gelegd. Een studiebureau dat MOW in de arm had genomen, heeft nog bijkomende informatie aangebracht. Door die objectieve gegevens kwamen de burgemeesters los van het busvervoer in de eigen gemeente en konden ze het aanbod op regi-

onale schaal bekijken. De Lijn heeft een eerste voorstel voor een kernnet op de raad gebracht, we konden opmerkingen geven. Zo zijn er vijf, zes scenario's gepasseerd, voordat we de knoop hebben doorgemaakt. We moesten wel met een gesloten enveloppe werken. De rechtstreekse verbindingen tussen de grotere gemeenten zijn versterkt op wekdagen, maar in het weekend wordt de dienstverlening wat afgebouwd.'

Vervoer op maat

Het aanvullende net heeft nauwelijks voor discussie gezorgd in de Westhoek. De basis was en is het schoolvervoer. Enkele verbindingen 's morgens en 's avonds zijn versterkt, maar het aanbod zal grotendeels hetzelfde blijven. De grote uitdaging voor de gemeenten was het vervoer op maat. 'Als dat er niet is, wil dat zeggen dat er voor veel mensen in de regio geen openbaar vervoer meer is,' zegt Peter Roose. 'De belbussen met hun ingewikkelde reservatiesysteem voldoen niet, steeds minder mensen maken er gebruik van. We hebben eerst een conceptnota gemaakt met de uitgangspunten voor het vervoer op maat. Een, we willen met kleinere busjes rijden. Twee, we willen af van de vaste routes, dat moet veel flexibeler kunnen afhankelijk van de vraag op elk moment. Drie, we moeten voor het reserveren naar de moderne technologie kijken. Bellen naar een centrale waar je vaak niet eens binnenraakt, is niet meer van deze tijd. Vier, we willen graag ruimere dienstverlening, vroeger in de ochtend en later op de avond. En ten slotte vijf, naast De Lijn moeten

Burgemeester Roose: 'De Lijn heeft alle cijfers over het aantal reizigers op de verschillende lijnen op tafel gelegd. Door die objectieve gegevens kwamen de burgemeesters los van het busvervoer in de eigen gemeente en konden ze het aanbod op regionale schaal bekijken.'

DANIEL GEERAERTS

De taak van de vervoerregioaad Westhoek eindigt niet wanneer het nieuwe systeem eenmaal op poten staat. Hij zal instaan voor evaluatie en bijsturing. Ook bijvoorbeeld het investeringsprogramma van AWV voor fietspaden en wegen zal in de vervoerregioaad bekeken worden.

dat werk af zijn. Intussen willen we met die aanbieders graag ook al enkele experimenten opzetten om te kijken hoe alles in de praktijk zou kunnen werken.'

Automatisering

Doorslaggevend voor een goed functionerend vervoer op maat wordt een eenvoudig, snel en performant reservatiesysteem. Alle aanvragen moeten zo flexibel en efficiënt mogelijk beantwoord worden. Burgemeester Roose: 'Met de vervoerregioaad dachten we aanvankelijk aan

een sterk uitgewerkte mobiliteitscentrale, maar een bezoek aan enkele Nederlandse steden heeft ons geleerd dat dit helemaal niet nodig is. Alle grote operatoren beschikken er over een digitaal systeem dat op korte tijd de hele dienstverlening in elkaar steekt. Meer dan drie kwart van de gebruikers van vervoer op maat werkt met een smartphone. Een reiziger geeft een vraag in via een app en krijgt meteen een bericht dat chauffeur Jeanine hem over een kwartiertje op die plaats oppikt en naar daar brengt. Dat kan de bestemming zijn maar ook een bushalte van waar de reis kan worden voortgezet. Ook de chauffeur wordt via de smartphone op de hoogte gebracht van wie waar en wanneer moet worden afgehaald en naar waar de rit gaat. Heel dat systeem van aanvraag en reservatie is geautomatiseerd. Natuurlijk is er nog een callcenter met een beperkte bezetting nodig om mensen te helpen die geen smartphone hebben of om problemen op te lossen.' Een van de

volgende stappen die de vervoerregio Westhoek wil zetten, is de opmaak van een bestek voor zo'n geautomatiseerd systeem waar de verschillende vervoeraanbieders toegang toe hebben. Die kennis is in Vlaanderen niet aanwezig, een bezoek aan enkele Nederlandse provincies – die bij onze noorderburen verantwoordelijk zijn voor deze aanbestedingen – moet de Westhoekgemeenten wijzer maken.

Fietspaden en wegen

De Veurnse burgemeester is zeer tevreden over het traject dat de vervoerregio de voorbije twee jaar heeft afgelegd. Transparantie is het sleutelwoord, alle informatie moet op tafel komen om met kennis van zaken een nieuwe structuur uit te tekenen. 'Vroeger hadden we nauwelijks zicht op het gebruik van bus en belbus, op hoeveel mensen van waar naar waar reden. Nu hebben we die informatie wel en is het veel makkelijker om als gemeente verder te kijken dan de particuliere belangen. Als een traject nauwelijks wordt gebruikt, dan is het misschien beter om ergens anders het openbaar vervoer te versterken.' Overigens eindigt de taak van de vervoerregioaad Westhoek niet wanneer het nieuwe systeem eenmaal op poten staat. De raad zal instaan voor evaluatie en bijsturing. Bovendien zal hij zich niet enkel met openbaar vervoer bezig houden. Ook bijvoorbeeld het investeringsprogramma van AWV voor fietspaden en wegen zal in de vervoerregioaad bekeken worden. Hij zal een stem krijgen in het vastleggen van de prioriteiten. Burgemeester Roose heeft er vertrouwen in dat de gemeenten ook voor die projecten regionaal zullen kijken en denken. ■

BART VAN MOERKERKE IS REDACTEUR VAN LOKAAL

ook andere vervoeraanbieders ingeschakeld worden. Denk aan de busjes voor schoolvervoer die het grootste deel van de dag stilstaan. Denk aan de dienst aangepast vervoer, aan de busjes van lokale dienstencentra, dagverzorgingscentra, ziekenhuizen. Kunnen zij een antwoord bieden op bepaalde vervoervragen van mensen? We moeten ook naar de taxisector kijken, al is die vrij klein in de Westhoek. De deelfiets kan eveneens een rol spelen om de afstand tussen de woning en een halte van De Lijn te overbruggen. De conceptnota is uitgewerkt, met een voorzichtige kostenraming. Nu hebben we aan minister Weyts gevraagd een studiebureau aan te stellen dat op basis van het concept een effectief exploitatieplan kan opmaken. Daarmee kunnen we dan gaan praten met de verschillende mogelijke aanbieders. Willen ze meewerken? Hoeveel zal dat kosten? Over anderhalf jaar, wanneer de Vlaamse regering met de basisbereikbaarheid wil starten, moet

MATEXI AWARD

VOOR HET MEEST VERBINDENDE BUURTINITIATIEF

Buurtontwikkelaar Matexi organiseert dit jaar al voor de 3e keer de Matexi Award, de prijs voor het meest verbindende buurtinitiatief. Daarmee bekroont Matexi de vele Belgen die zich met hart en ziel inzetten voor hun buurt.

125 buurtinitiatieven, zowel particuliere als initiatieven van lokale besturen schreven zich in voor deze prestigieuze award. Wij danken iedereen voor deze enthousiaste respons.

Lees op www.matexi-award.be welke 10 laureaten de jury heeft gekozen en kom vanaf donderdagavond 7 juni te weten wie de prijzenpot voor een totale waarde van 7.000 euro wegkaapte.

Blijf ons volgen op www.matexi-award.be en doe volgend jaar ook zeker mee!

Welkom
in de
buurt.

Wat als je niet kunt douchen?

Beeld u in dat er deze zomer geen water uit de kraan komt. U moet uw tanden met flessenwater poetsen, u kunt het toilet niet doorspoelen en voor de was bent u afhankelijk van regenwater. Het is voor duizenden gezinnen harde realiteit. In Vlaanderen sloten watermaatschappijen in 2015 vanwege betaalproblemen op 3088 adressen het water af na een beslissing van de Lokale Adviescommissie, in 2016 daalde dit aantal tot 2139.

Ik moet u iets bekennen. Vorige week verving de watermaatschappij de leidingen in onze straat. Een hele dag was er geen water. Elke keer weer wilde ik de kraan opendraaien. Het was een warme dag, ik had hard gewerkt en wilde me wassen voor ik naar vrienden vertrok. Mijn frank viel toen ik onder de douche stond. Er kwam geen druppel uit de douchekop. Heel vervelend. Ik heb me toen maar met flessenwater gewassen.

Ook al leeft de helft van de wereldbevolking zonder drinkbaar water, toegang tot water is een basisrecht. In Vlaanderen heeft iedereen het recht zijn woning te laten aansluiten op de waterleiding. De wet garandeert de toegang tot drinkwater voor elke inwoner.

De rol van de Lokale Adviescommissie

De sleutel tot watergarantie ligt bij de Lokale Adviescommissie (LAC) en dus ook bij het OCMW. Het OCMW is

voorzitter van de LAC, daarnaast zetelt ook de watermaatschappij erin en kan de cliënt er zijn verhaal vertellen. Hulpverleners gaan op huisbezoek, informeren en begeleiden de cliënt of bieden een gratis waterscan aan. Betaalachterstand is bijna altijd de oorzaak dat het water afgesloten wordt. Hulpverleners zoeken een oplossing om deze drastische stap te vermijden. De commissie beslist dan over watertoegang of -afsluiting. Als de LAC geen unanieme beslissing neemt, speelt dat in het voordeel van de cliënt. OCMW's en watermaatschappijen streven naar water voor iedereen. Als de watermaatschappij het water wil afsluiten, nodigt het OCMW de cliënt uit voor de LAC. De brieven citeren soms moeilijk leesbare wetteksten of zijn stroef geformuleerd. De boodschap is niet altijd duidelijk, mensen zien de ernst van de boodschap niet in of durven het OCMW niet te contacteren. Dat leidt soms tot waterafsluiting. En zo komt er dan elk jaar bij enkele duizenden Vlaamse gezinnen plots geen water meer uit de kraan. De afsluiting duurt soms maar heel even. Zodra de cliënt een deel van zijn schulden afbetaalt, sluit de watermaatschappij het water

DANIEL GEERAERTS

weer aan. Helaas zijn er ook andere gevallen. Sommige mensen hebben geen middelen om hun schulden af te betalen, zoeken geen contact met het OCMW, stoppen het afbetalingsplan... Dan hakt de LAC de knoop door en soms verliezen die mensen hun recht op water.

Inspiratie voor uw LAC

Om het basisrecht op water voor meer mensen te garanderen en om hen beter te begeleiden, schreef Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie een 'inspiratienota', een praktische handleiding met tips voor hulpverleners en lokale besturen. Als een vlieg op de muur bestudeerde Samenlevingsopbouw Ant-

werpen provincie bij zes OCMW's de

dagelijkse praktijk. Ze vonden inspiratie bij een stuurgroep, op studiedagen en op interactieve uitwisselingen met maatschappelijk werkers. De nota dient om hulpverleners te inspireren en is een handige leidraad bij de begeleiding van cliënten. Ze moet zoveel mogelijk waterafsluitingen voorkomen.

Het OCMW van Willebroek baseerde zich op de Inspiratienota voor een draaiboek over waterafsluiting. Als de LAC heeft beslist af te sluiten, wachten de hulpverleners niet tot dat effectief gebeurt. Als er na drie weken nog geen oplossing is, gaan ze op huisbezoek om samen een oplossing te zoeken. Bij afwezigheid vindt de cliënt een duidelijk kaartje in de brievenbus. Pictogrammen en korte tekstjes vertellen wat de gevolgen zijn van waterafsluiting en

hoe ze die kunnen vermijden. Bart De Houwer is maatschappelijk werker bij de dienst schuldbemiddeling van het OCMW Willebroek. Hij ervaart dagelijks de voordelen van de nieuwe werkwijze. 'Het draaiboek maakt het makkelijker als er een collega moet inspringen, want alle stappen staan beschreven. De documenten waarmee de cliënt gebriefd wordt, zijn gebruiksklaar. De opvolging is helder, vergt weinig tijd en helpt herval te voorkomen.'

In Willebroek werd ook de communicatie tussen watermaatschappij, hulpverleners en cliënt nog eens bekeken. De mensen van het OCMW en van Samenlevingsopbouw vroegen in

we meestal tot een oplossing vóór de LAC-zitting.' Bart De Houwer is ervan overtuigd dat er minder LAC-zittingen nodig zijn door goede opvolging en heldere communicatie. De cliënten zijn duidelijk gebriefd en beseffen beter wat hun boven het hoofd hangt als ze hun rekeningen niet betalen. 'Dat is pure tijdswinst. Ik zie alleen maar voordelen om als OCMW te werken met de Inspiratienota.'

Om de LAC-werking te verbeteren hoeft u de nota niet van a tot z uit te pluizen. U kiest waar u mogelijkheden en/of problemen ziet en wat u en uw collega's aankunnen. Het OCMW van Willebroek vond sommige aanbevelingen niet haalbaar of toepasbaar. Het maakte een nieuw draaiboek en legde de klemtoon op nazorg. Zelfs een beetje extra aandacht voor nazorg is al winst. Zo bespaart u hopelijk iemand veel ellende, zoals onaangename verrassingen in de douche. Een huisbezoek, een telefoontje of een extra kaartje maken soms echt een groot verschil.

Ondertussen leverden de OCMW's van Sint-Katelijne-Waver, Heist-op-den-Berg, Maldegem, Lier, Dendermonde, Kontich, Gent, Antwerpen, Schoten, Kortrijk, Boom, Genk en vele anderen al goede praktijken aan. ■

LIESBETH VERBRUGGEN IS OPBOUWERKERKER BIJ SAMENLEVINGSOPBOUW ANTWERPEN PROVINCIE

Inspiratie voor een vlottere dienstverlening:
<https://www.vmm.be/lac-water>.

Op dit webportaal staat een duidelijk schema met alle aandachtspunten voor een vlotte LAC-werking, met praktische tips, verhalen en voorbeeldbrieven.

Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie hoort graag hoe u de inspiratienota in de praktijk brengt, stuur uw reactie naar liesbeth.verbruggen@samenlevingsopbouw.be.

Bart De Houwer: 'Sinds ons nieuwe draaiboek krijgen wij sneller reactie van onze cliënten. Daardoor komen we meestal tot een oplossing vóór de LAC-zitting.'

werpen provincie bij zes OCMW's de dagelijkse praktijk. Ze vonden inspiratie bij een stuurgroep, op studiedagen en op interactieve uitwisselingen met maatschappelijk werkers. De nota dient om hulpverleners te inspireren en is een handige leidraad bij de begeleiding van cliënten. Ze moet zoveel mogelijk waterafsluitingen voorkomen.

Het OCMW van Willebroek baseerde zich op de Inspiratienota voor een draaiboek over waterafsluiting. Als de LAC heeft beslist af te sluiten, wachten de hulpverleners niet tot dat effectief gebeurt. Als er na drie weken nog geen oplossing is, gaan ze op huisbezoek om samen een oplossing te zoeken. Bij afwezigheid vindt de cliënt een duidelijk kaartje in de brievenbus. Pictogrammen en korte tekstjes vertellen wat de gevolgen zijn van waterafsluiting en

Scholenband maakt leerlingen bewust van duurzame-ontwikkelingsdoelen

‘Het Gambiaanse en Vlaamse onderwijs liggen dan wel mijlenver uiteen, toch hebben we hetzelfde doel: onze leerlingen vormen tot de mondige, kritische burgers van morgen,’ zegt leerkracht Tom Boeve, een van de trekkers van de scholenband tussen de Oostendse school Sint-Jozefinstituut-Petrus & Paulus-Centrum en St. Joseph’s Senior Secondary School in de Gambiaanse hoofdstad Banjul.

De scholenband tussen de school in Oostende en die in Banjul bestaat al veertien jaar, maar het partnerschap is niet altijd zo hecht geweest als vandaag. ‘In het begin draaide de samenwerking vooral om de vraag hoe je een leeromgeving van goede kwaliteit creëert voor de leerlingen in Banjul.’ De Oostendse leerkracht Tom Boeve was in die beginfase ook al trekker en vulde toen die kwaliteit vooral infrastructureel en materieel in. Na verloop van tijd kwam het accent meer te liggen op de uitwisseling tussen de verschillende culturen en tradities. In de krokusvakantie bezochten zeven leerlingen en drie leerkrachten uit Oostende Banjul, maar dankzij de stedenband zijn er ook middelen om de Gambiaanse leerkrachten en leerlingen naar Oostende te halen. ‘Zo wordt het geen eenrichtingsverkeer,’ zegt Tom Boeve. Sinds dit academiejaar is er ook bijko-

mende steun van VVOB - education for development, een vzw die ook een scholenbandenprogramma heeft en dus zulke scholenbanden ondersteunt en begeleidt. Tom Boeve: ‘Nu krijgen we ruimte om een pedagogische band te smeden. Omdat de onderwijssystemen mijlenver uiteen liggen, moesten we creatief zijn. Toch is ons doel gemeenschappelijk: onze leerlingen tot de mondige, kritische burgers van morgen vormen. We staan daarmee aan het begin van een nieuwe fase van onze scholenband. Een die draait rond de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen voor gezondheid, onderwijs en milieu.’

De keuze voor de doelstelling gezondheid heeft vooral te maken met een confronterend schoolbezoek. Toen vijftien Gambiaanse leerlingen hun ogen lieten onderzoeken, bleken er twee een heel ernstige infectie te heb-

Tom Boeve:

'We staan aan het begin van een nieuwe fase van onze scholenband. Een die draait rond de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen voor gezondheid, onderwijs en milieu.'

Scholenbanden

Een scholenband is een duurzaam en gelijkwaardig een-op-een partnerschap tussen een Vlaamse school en een school in het Zuiden. Een scholenband vraagt een engagement maar verruimt ook de blik van zowel leerkrachten als leerlingen en biedt unieke kansen om interculturele competenties te verwerven. Bovendien kun je met een scholenband op een originele manier leerstof aanbrengen en aan verschillende eindtermen en ontwikkelingsdoelen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs werken.

emeline.lemmens@vvob.be en
www.vvsg.be/nieuws/Paginas/scholenbanden.aspx

ben. Volgens Hannah Cocker, de directrice van de partnerschool in Banjul, waren die infecties vrij eenvoudig te voorkomen door voldoende vitamines, een gevarieerd eetpatroon en goede hygiëne. 'Maar voor die twee leerlingen was het al te laat, zij riskeerden blindheid. Dat beknot natuurlijk hun kansen om hun talenten volledig te ontplooiën en zinvol te participeren aan de samenleving.' De leerkrachten wetenschappen leggen samen een fruitboomgaard aan in de school in Banjul. Ze wisselen ook lespraktijken uit. Dat geeft hun lessen een boeiende, internationale toets.

In het thema onderwijs kiezen we voor 'gedifferentieerd lesgeven'. De klasgroepen in de St. Joseph's Senior Secondary School zijn groot en divers. Het is voor de leerkrachten een hele uitdaging om rekening te houden met die heterogeniteit, waardoor sommige leerlingen uit de boot vallen. Tom Boeve: 'We hebben tijdens ons bezoek samen kookles en geschiedenisles gegeven met differentiatie in het achterhoofd, waardoor we een aantal Gambiaanse leerkrachten warm hebben kunnen maken om studentgericht te werken. Zo zijn zowel sterke als minder sterke leerlingen

betrokken bij de les. Deze en andere nieuwe lesmethodes willen we graag toelichten op een pedagogische studiedag in Banjul, waar we trouwens ook willen uitwisselen over het onderwijs van de toekomst met onze Gambiaanse collega's. Maar dat is nog een stoute droom.'

Voor het derde thema milieu trekken de leerlingen zelf de projecten. De zesdejaars hebben een bordspel over ecologie ontwikkeld in duurzaam materiaal. 'Dat gaan we in het Engels vertalen en opsturen naar Banjul. Het spel brengt spelenderwijs in kaart welke impact de mens op het milieu heeft. De bedoeling is om het op hetzelfde moment te spelen, en uitkomsten met elkaar te delen. We gaan ook in elk van onze steden een gelijktijdige strandopruimactie organiseren en daar samen een lessenspakket voor ontwikkelen. Ook omtrent recyclen gaan we de koppen bij elkaar steken. In Banjul wordt er amper gerecycleerd, maar ook in onze eigen school krijgt dat nog niet de prioriteit die het verdient. Kort samengevat, we willen als partners nadenken over hoe we – zowel hier als in Banjul – onze impact op het milieu

kunnen beperken. En dat doen we met het volle enthousiasme en de participatie van de leerlingen hier en daar, bijvoorbeeld door de leerlingenraden van beide scholen aan te wenden als fora om tot concrete ideeën en acties te komen.'

Net zoals menselijk handelen een impact heeft op het milieu, heeft de scholenband ook een serieuze impact op het karakter van de Oostendse school. Alle leerkrachten zijn erbij betrokken, al gaat niet iedereen graag naar Gambia. Tom Boeve: 'Ze willen wel samen met hun Gambiaanse collega nadenken om samen lesmateriaal te ontwikkelen voor beide scholen dat tegelijk leerlingen bewustmaakt van de SDG's. Voor en na een inleefreis is Gambia wel hét gespreksonderwijs op school. Leerlingen stellen dan hun eigen leer- en leefgewoontes in vraag, wat tot boeiende gesprekken leidt. De scholenband creëert voer voor lessen over de SDG's, duurzame ontwikkeling en het belang van internationale samenwerking en uitwisseling.' ■

KATELIN RAW IS COMMUNICATION OFFICER
VAN VVOB VZW

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. Streven naar een duurzame wereld in 2030 betekent ook dat ongelijkheid – zowel tussen landen onderling als binnen landen zelf – bestreden moet worden. Dat kan door de lage lonen sneller te doen groeien en ontwikkelingslanden meer inspraak te geven in de besluitvorming van internationale instellingen. Tegen 2030 moet de sociale, economische en politieke inclusie van iedereen verbeteren, ongeacht leeftijd, geslacht, handicap, ras, etniciteit, herkomst, godsdienst of status.

TEKST SASKIA VAN DRIEL EN HELEEN VOETEN

Iedereen gelijk: **inclusief lokaal beleid**

MALDEGEMSE INCLUSIEAMBTENAAR HEET IEDEREEN 'WELKOM'

Het OCMW van Maldegem stelde in 2010 als een van de eerste lokale besturen een inclusieambtenaar aan die als aanspreekpunt, meldpunt en contactpersoon voor inwoners met een beperking fungeert. Een van de eerste realisaties van de inclusieambtenaar was het toegankelijkheidslabel *Welkom*. Evenementen en handelszaken die een aantal toegankelijkheidscriteria respecteren, mogen dit blauwe label uithangen. De inclusieambtenaar wordt altijd om advies gevraagd bij geplande werken en verbouwingen in de gemeente. Op basis daarvan werden al een hele reeks aanpassingen aan de openbare ruimte gedaan, zoals nieuwe stoepen, extra fietstallingen en toegankelijke toiletten. Ook de gesproken versie van het gemeentelijk informatieblad en de ringleiding voor slechthorenden in de gemeentelijke gebouwen zijn mooie voorbeelden van toegankelijker dienstverlening. De inclusieambtenaar tracht trouwens zoveel mogelijk Maldegemnaars te betrekken bij het *vertoegankelijken* van de gemeente. Via *knelpuntwandelingen* kan iedereen zelf onderzoeken hoe toegankelijk het openbaar domein en de gebouwen zijn, en via de app *On Wheels* kunnen handelaars zich gratis laten screenen, waarna ze eventueel het toegankelijkheidslabel toe-

gekend krijgen. Burgers kunnen zich ook opgeven als *stoepredder* en samen met het Red De Stoepeteam (een initiatief van Mobiel 21 vzw) actie voeren tegen verkeerd gestalde fietsen en andere hinderlijke voorwerpen op de Maldegemse stoepen.

DENDERMONDE HELPT JONGE VLUCHTELINGEN EN NIEUWKOMERS 'VOLLEN BAK' VOORUIT

In 2011 begon Dendermonde met het mobiele speelpleinproject Den Vollen Bak. In samenwerking met Uit de Marge vzw werd deze werking in 2017 aangevuld met het project *Vollen Bak Vooruit*, dat extra wil investeren in de integratie van jonge vluchtelingen en anderstalige nieuwkomers. Jongeren uit deze doelgroep worden aangesproken om deel te nemen aan activiteiten van de speelpleinwerking, maar ook om activiteiten zelf mee te organiseren. Door participatie leren de jongeren niet enkel een hoop sociale vaardigheden aan, ze worden ook 'mede-eigenaar' van het project en ontwikkelen verantwoordelijkheidsgevoel. Vanaf zestien jaar worden de jongeren uit de doelgroep warm gemaakt om door te stromen in de mobiele speelpleinwerking en zelf aan de slag te gaan als animator bij Den Vollen Bak. Zo doen ze op een speelse manier hun eerste werkervaring op. De actieve betrokkenheid van animatoren met een andere culturele achtergrond bevordert bovendien de participatie – en eventuele doorstroming – van weer nieuwe kinderen en jongeren uit diverse doelgroepen.

Hoe gaat uw gemeente aan de slag met de SDG's?

Mail naar internationaal@vvsb.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

1

2

1. Dendermonde spreekt jonge nieuwkomers aan om mee te doen aan de speelpleinwerking, eerst om te spelen, vanaf hun zestiende als animator.
2. Burgemeester Bart Somers omarmde op de Globale Conferentie over Steden en Migratie de superdiversiteit in Mechelen als nieuwe norm.
3. De inclusieambtenaar vertoegankelijk Maldegem onder meer met vrijwilligers die actie voeren tegen verkeerd gestalde fietsen op de stoep.

3

De jeugdopbouwwerkers van Dendermonde dromen ervan op lange termijn op deze doelgroep te blijven inzetten. Ze werken momenteel het vervolgproject *Jong Zijn* uit, dat nog extra activiteiten wil aanreiken naast het huidige aanbod.

MECHELENDECLARATIE VOOR MIGRATIE

In november 2017 was Mechelen gaststad voor de Globale Conferentie over Steden en Migratie. De conferentie wilde aan een positief migratieverhaal bouwen vanuit het perspectief van lokale en regionale overheden. Mensen migreren veelal naar steden, waardoor lokale overheden belangrijke spelers zijn in menswaardige opvang van vluchtelingen, migratiebeheer en beleid.

‘Mechelen heeft een uitzonderlijke staat van dienst op het gebied van integratie van migranten. De stad heeft niet enkel beslist haar superdiversiteit te accepteren, met 138 nationaliteiten op een totaal van 86.000 mensen, maar ze omarmt ze ook als de nieuwe norm,’ aldus burgemeester Bart Somers. Mechelen maakt elke dag opnieuw werk van beleid dat mensen kansen geeft om hun toekomst uit te bouwen.

De voornaamste uitkomst van de conferentie is de Mechelendeclaratie, die de stem van burgemeesters en gouverneurs van regionale en lokale overheden over steden en migratie vastlegt. Het is een eerste aanzet tot VN-resolutie over migratie. De declaratie werd bekrachtigd door meer dan 140 vertegenwoordigers uit alle hoeken van de wereld. De Belgische regering heeft ze formeel ingediend bij Louise Arbour, speciale vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal voor Internationale Migratie van de Verenigde Naties. De declaratie is verschenen op de VN-website <https://refugeesmigrants.un.org/general-contributions>. ■

SASKIA VAN DRIEL EN HELEEN VOETEN ZIJN VVSG-STAFMEDEWERKERS
TEAM INTERNATIONAAL

Het netwerk verruimt je blik

Sinds de politiehervorming komt er op de VVSG een stuurgroep van lokale politiezones samen. Omdat de regelgeving in verband met tucht, informatieveiligheid, overheidsopdrachten of financiën almaar gespecialiseerder wordt, is er sinds kort ook ervaringsuitwisseling nodig voor de beleidsmedewerkers afzonderlijk.

‘In de stuurgroep van de lokale politiezones zitten korpschefs van politiezones, bijzonder rekenplichtigen en politiesecretarissen samen, in het nieuwe netwerk zijn het enkel de beleidsmedewerkers,’ legt VVSG-stafmedewerker Tom De Schepper uit.

Annelies Verplaetse komt al langer naar de stuurgroep en volgt nu ook het netwerk beleidsmedewerkers, omdat ze hier hoort welke wetgeving eraan komt, omdat ze hierover kan meedenken en brainstormen en merkt dat de VVSG-stafleden die opmerkingen meenemen als ze voor aanpassingen van wetsvoorstellen met de kabinetten onderhandelen. Als politiesecretaris van de politiezone Vlas (Kortrijk,

Kuurne en Lendeledede) is het handig dat de lijn met de VVSG kort is: ‘En dat weten de burgemeesters ook. “Vraag het eens even aan de VVSG,” zeggen ze dan. Het is een enorme steun.’ Ze glimlacht: ‘Ik kom hier graag!’

Hadewig Van Malderen van de politiezone Kastze (Kampenhout, Steenokkerzeel en Zemst) komt voor het eerst naar dit netwerk, ze is nog maar sinds 1 mei in dienst: ‘Hier heb ik het gevoel in mijn werk gesmeten te worden. Binnenkort ben ik zoals de anderen ook politiesecretaris. Tot nu toe heb ik tien jaar voor de federale politie gewerkt, ik was belast met de opleidingen. Dit netwerk is van goudwaarde om de wet-

Nog voor ze kracht van wet hebben,
kennen we de nieuwigheden die op ons afkomen.

STEFAN DEWICKERE

Netwerk beleidsmedewerkers politiezones

Van links naar rechts:

Tom De Schepper

VVSG-stafmedewerker
politie en veiligheid

Kurt Lamerant

politiesecretaris politiezone MIDOW

Kris Croonen

politiesecretaris politiezone Carma

Hadewig Van Malderen

politiesecretaris politiezone Kastze

Stefan Lanckriet

politiesecretaris politiezone
Damme/Knokke-Heist

Annelies Verplaetsen

politiesecretaris politiezone Vlas

Koen Van Heddeghem

VVSG-diensthoudend en -stafmedewerker
lokale politie

geving sneller te kunnen begrijpen.’ Ook Stefan Lanckriet, politiesecretaris van de politiezone Damme/Knokke-Heist, komt op aanraden van zijn korpschef naar het netwerk: ‘Hier verneem ik uit de eerste hand alle beleidsinformatie en de toekomstige regelgeving. Zo’n netwerk verruimt je blik. Elke zone is anders georganiseerd, hoe groter de zone, hoe meer mensen gespecialiseerd werken, in de kleine heb je generalisten die tegelijk ook HR-verantwoordelijke zijn of andere taken combineren met de secretariaatsfunctie. Het is niet evident gespecialiseerd te werken. Sinds de politiehervorming hebben we al veel nieuwe regelgeving te verwerken gekregen en daarvan moet je op de hoogte blijven. En het is ook niet altijd even duidelijk. Het fijne is ook dat de VVSG met ons rekening houdt, ze toetst af wat het werkveld belangrijk vindt. Zo zal de wet op tucht veranderen, zij vragen ons eerst wat we van hun voorstellen vinden.’ Voor Koen Van Heddeghem, VVSG-diensthoudend veiligheid en lokale politie, zijn de beleidsmedewerkers een belangrijk klankbord: ‘We vragen hun advies over wetgeving die in ontwikkeling is. Ze bekijken dat met hun lokale bril en praktijkervaring. Hun opmerkingen en suggesties verwerken we dan in advie-

zen of onderhandelingen met de federale overheid.’ Kurt Lamerant van politiezone Midow in West-Vlaanderen is al twaalf jaar secretaris, en hij herkent dat je als secretaris een resem functies combineert. Nu zal hij voor de tweede maal meewerken aan de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen. ‘Vooral als nieuwe secretaris is het van onschatbare waarde dat er zo’n netwerk bestaat. Nog voor ze kracht van wet hebben, kennen we de nieuwigheden die op ons afkomen. Bovendien heb je hierdoor een rechtstreeks aanspreekpunt bij de VVSG en kun je altijd bellen.’ Kris Croonen is politiesecretaris van de zone Carma, Carbon en Maas, de kersverse fusie van politiezones in Limburg. Onder Carma vallen nu negen gemeenten. Als juridisch adviseur werkt Kris Croonen al lang nauw samen met de VVSG: ‘Ik heb ook altijd mee de opleidingen georganiseerd. Voor beleidsmedewerkers is het belangrijk dat er een netwerk bestaat, want administratief moet alles goed werken. Omdat er in het begin veel behoefte was aan praktijkmodellen, is dit netwerk op de VVSG ontstaan. Het is zeer constructief voor het werkveld.’ ■

MARLIES VAN BOUWEL IS HOOFDREDACTEUR VAN LOKAAL

agenda

ONTDEK ONS OPLEIDINGSAANBOD OP WWW.VVSG.BE/AGENDA

juni

Gent 4 juni

Trenziria: een methodiek voor groepsgesprekken over cultuur, migratie en identiteit

Trenziria is een gespreksmethodiek die bedoeld is om op een gestructureerde en veilige manier met groepen te reflecteren over cultuur en migratie en de effecten hiervan op identiteit en omgangsvormen tussen mensen. Met behulp van visueel materiaal kunnen deelnemers spreken over migratie-ervaringen, en over verschillen en overeenkomsten hier en ginds.

www.vvsg.be/agenda

Leuven 7 juni

Speelnatuur maken

Deze praktijkgerichte studiedag zorgt voor inspiratie en kriebels om zelf aan de slag te gaan, met stappenplannen, het aspect veiligheid en bezoeken aan het provinciaal domein Kessel-Lo of het wijkpark Toverberg Egenhoven.

inverde.be/cursus/3162

Leuven 12 juni

Socialemediastrategie voor lokale besturen

Wat zijn de mogelijkheden met sociale media specifiek voor lokale besturen? Kunnen ze bijvoorbeeld leiden tot meer participatie? Of hoe kunt u deze nieuwe media inzetten bij het organiseren en vormgeven van beleid? Ontdek hier het antwoord op al uw socialemediavragen.

www.vvsg.be/agenda

Oudenaarde 12 juni

Roeselare 6 september

Malle 25 september

Tienen 2 oktober

Hasselt 8 november

Hallo, is dit discriminatie?

In deze opleiding leert u discriminatie herkennen. U maakt kennis met diverse manieren om erop te reageren en met geschikte gesprekstechnieken. U werkt aan uw communicatievaardigheden via diverse oefeningen en krijgt inzicht in de rol van de context en het effect van een reactie op betrokkenen.

www.vvsg.be/agenda

Brussel 12 juni

De weg naar autonomie van Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen met de steun van het OCMW: een springplank naar de toekomst

Tijdens deze studiedag gaan wij dieper in op dit vraagstuk aan de hand van getuigenissen, een analyse van de uitdagingen met betrekking tot de autonomie van jonge vluchtelingen en inspirerende praktijken om een degelijk netwerk tot stand te brengen.

www.vvsg.be/agenda

Brussel 12 juni

Kick-Off dag van 1 dag niet

Ter voorbereiding van 1 dag niet of de dag zonder inbraken op 26 oktober van de FOD Binnenlandse Zaken, de federale politie, de provincies, de politiezones en de gemeenten, samen met de burgers, verenigingen en private partners leert u op deze dag sensibiliseren of de sociale media gebruiken om een initiatief in de kijker te zetten.

<https://goo.gl/forms/xWlgU5EkQExnjj63>

@1dagnietBE

KAROLIE VAN DER STAPPEN

Brussel 14 juni

Algemene Vergadering van VVSG vzw

Voorbereiding memorandum verkiezingen mei 2019

Alle leden krijgen ruimte om hun visie in het debat in te brengen zodat de VVSG een straf plan met een scherpe visie en concrete wensen kan voorleggen.

Kunnen lokale besturen meer effect genereren door samen te werken met burgers, organisaties en andere besturen? Dringt een nieuwe bestuurlijke organisatie zich op? Moeten we de gemeentelijke financiering herijken? Hoe kunnen we de capaciteit van lokale besturen versterken, maar ook de sociale cohesie in de wijken? Hoe kunnen we zorgen voor een gezonde leefomgeving voor iedereen? www.vvsg.be/agenda

Op zoek...

naar nieuwe collega's?

De VVSG biedt verschillende tariefformules aan voor de plaatsing van vacatures, zoals een gezamenlijke formule met Poolstok. www.vvsg.be/vacatures.

Mechelen 13, 14 en 20 juni en 16 oktober (Terugkomdag)

'In-WOW-ners!' de gebruikerservaring bij gemeenten en OCMW's verbeteren... en betaalbaar houden

Bent u op zoek naar manieren om uw dienstverlening van morgen vorm te geven? Om te focussen op wat voor de inwoners essentieel is en zo ook kosten te besparen? Om uw diensten zo te organiseren dat ze ook engagerend zijn naar uw eigen mensen? En: wat is de plaats van e-services hierin? Een antwoord op al deze vragen en meer vindt u in deze vorming. www.vvsg.be/agenda

Gent 15 juni
Kind in alle staten

Vier met Kristel Verbeke, Bert Gabriëls, Ish Ait Hamou en Dalilla Hermans de twintigste verjaardag van het Kinderrechtencommissariaat, met debatten, twaalfminuten-speeches, poetry slam en muziek. www.kinderrechtencommissariaat.be/kind-alle-staten-0

Bierbeek, 22 juni
Lokale biomassa in warmtenetten

Op deze informatienamiddag voor gemeenten geven de sprekers tal van praktijkvoorbeelden, van groen gas voor het warmtenet van Merksplas tot de houtkanten voor warmtenetten. Met een bezoek aan de biomassaketel van Bierbeek. www.ode.be

juli

Vlaanderen 3 en 4 juli
Zomertour - Kunst in de publieke ruimte

We nemen u mee in de bus langs vijf gemeenten en acht kunstprojecten in de publieke ruimte. Burgemeesters en schepenen van Cultuur, cultuurbeleidscoördinatoren, kunstenaars en opdrachtgevers ontvangen u en vertellen over hun ervaringen bij de gerealiseerde kunstwerken in hun gemeenten. www.vvsg.be/agenda

september

Gent 11 en 27 september en 11 en 23 oktober
Vijf sleutels om succesvol te veranderen (integratie Gemeente – OCMW)

De integratie gemeente - OCMW trekt heel wat veranderingen op gang die bestuurders en beleidsmedewerkers uitdagen in hun management- en leiderschapskwaliteiten. Staat u mee aan het roer van dit traject? Bent u enthousiast en wilt u uw hele organisatie meenemen in die dynamiek? Wenst u een succesverhaal te maken van de versterkte samenwerking? Dan is deze vorming geknipt voor u. www.vvsg.be/agenda

Antwerpen 27 september
Opmaak BEL-profiel

Deze vorming geeft indicatiestellers de theoretische bagage die ze nodig hebben om met de Bel-schaal aan de slag te gaan. Ook krijgen ze de kans om met concrete praktijkcases aan de slag te gaan en hieromtrent van gedachten te wisselen. www.vvsg.be/agenda

**INLEVERING
PERSEELSADVERTENTIES**
Lokaal 7/8 (zomernummer) – 15 juni
Lokaal 9 (septembernummer) – 17 augustus

Uw personeelsadvertenties
in **Lokaal, VVSG-week**, op de **VVSG-website**
én getweet via **@JobLokaal**

INFORMATIE
monika.vandenbrande@vvsg.be
T 02-211 55 43

03-06-18

STAD BRUGGE

- Organisatiecoördinator bibliotheek
- Educatief medewerker

STAD AALST

- Maatschappelijk werker

ZORGPUNT WAASLAND

- 3 directeurs woonzorgcentrum

04-06-18

STAD NIEUWPOORT

- Diensthoofd secretarie

06-06-18

STAD ROESELARE

- Ruimtelijk planner
- Diensthoofd ruimtelijke planning

07-06-18

WELZIJNSKOEPEL WEST-BRABANT

- Beleidsmedewerker

13-06-18

GEMEENTE BORNEM

- Beleidsmedewerker
- Diensthoofd burgerzaken en onthaal

14-06-18

GEMEENTE BORSBEEK

- Assistent grondgebiedzaken/milieu

GEMEENTE ZONHOVEN

- Sectormanager stadsontwikkeling
- Sectormanager organisatiemanagement
- Expert contractmanagement

15-06-18

OCMW DESSEL

- Medewerker gezinszorg

17-06-18

STAD BERINGEN

- Diensthoofd wegen en publieke ruimte

30-06-18

HULPVERLENINGSZONE WEST, VLAAMS-BRABANT

- Bijzonder rekenplichtige

FARYS|TMVW

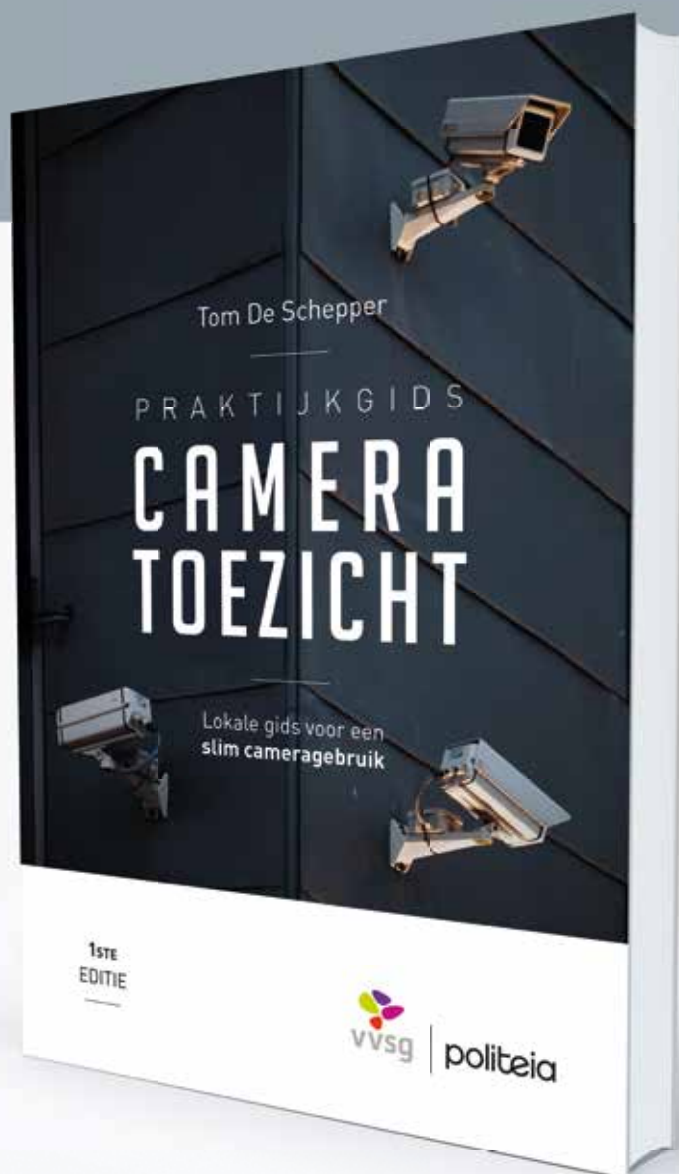
- Accountmanager sportbeheer

burgemeester Triljoen

PRAKTIJKGIDS CAMERATOEZICHT

Met verduidelijkingen van de vernieuwde wetgevingen en good practices van verschillende lokale besturen!

Dit boek wil de dialoog aanmoedigen en u op weg helpen naar een slimmer en efficiënter cameragebruik.

MEER INFO EN
BESTELLEN VIA
WWW.POLITEIA.BE

politeia

Keizerslaan 34, 1000 Brussel
Tel. 02 289 26 10 • Fax 02 289 26 19
info@politeia.be • www.politeia.be

Kijk, zo eenvoudig maak je een planning :-)
#plannenismakkelijk
#iedereenblij

PERSONEELS-
PLANNING

AFSPRAKEN EN
RESERVERINGEN

Een efficiënte planning van medewerkers op het actuele werkaanbod is van essentieel belang. Voor veel gemeenten blijkt dit complex, tijdrovend en foutgevoelig te zijn. JCC-Personeelsplanning ondersteunt roosteraars om de juiste bezetting voor zowel de front- als backoffice te realiseren. Indien u op afspraak werkt, dan zorgt een efficiënte koppeling met ons afsprakensysteem ervoor dat de juiste medewerkers tijdig worden ingepland om de afspraken snel en vakkundig af te handelen. Zo zorgen wij met onze oplossingen en kennis ervoor dat u op een efficiënte wijze kwalitatieve dienstverlening kunt blijven aanbieden die precies aansluit bij de wensen van uw burgers en medewerkers. Vandaag en morgen.

jccsoftware
let's get it together!

+31 (0)541 62 70 62 • info@jccsoftware.nl • www.jccsoftware.be